

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Zažoznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoli pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi praznika izide prihodnji list v torek, dne 9. decembra 1902.

Kupčija s sužnji.

Nekaj tednov je tega, kar je prišel v javnost tajen dopis ogrske vlade na ogrske škofe. V tem dopisu toži vlada, da je med ogrskimi Malorusi in Slovaki v Združenih državah severoameriških nastalo živahno narodno gibanje. Malorusi in Slovaki se v Ameriki navzamejo na narodne zavednosti, celo v toliki meri, da prestopajo v pravoslavno cerkev, ker je ta narodna, slovanska, a kadar se vrnejo domov na Ogrsko, razširjajo narodne ideje, ki so jim prešle v Ameriki v kri in v meso ter s tem silno oškodujejo madjarstvo. Vsled tega je ogrska vlada naročila ogrskim katoliškim škofom, naj pošiljajo duhovnike v Ameriko, da tam zadržujejo narodno gibanje med Malorusi in med Slovaki ter vplivajo nanje v smislu madjarskih koristij.

»Slovenski Naho« v Novem Jorku je ta tajni ukaz obelodanil in zajedno so poklicani zastopniki v Novem Jorku živih Malorusov in Slovakov proti tej nameri ogrske vlade protestirali pri ameriškem državnem tajniku Hayaju.

Kaki diletantje so pač ti ogrski ministri in njim udani ogrski škofje proti kranjskim klerikalcem! O čemer ogrski ministri in ogrski škofje pravzaprav šele razmišljajo, to so kranjski klerikalci že davno jako spretno organizovali in so ravno sedaj še na tem, da to organizacijo spopolnijo, in sicer tako, da jim bo nesla obilnega dobička v denarju.

Komaj je izseljevanje s Kranjskega v Ameriko dobilo nekoliko večji obseg in so klerikalci videli, da se vračajo rojaki iz Amerike vse drugačni, nego so šli tjakaj, namreč razumnejši, samostojnejši in podjetnejši, že jih je začelo skrbeti, da utegnejo ti, z novimi nazori prepojeni ljudje naše kmetško ljudstvo »okužiti«. In hitro so prve črne suknje veslale

čez ocean in tem je sledilo še obilo drugih. Sedaj je Amerika nekaka kazenska kolonija za kranjske duhovnike. Kdor se tako pregreši, da mu v stari domovini ni obstanke ali se je celo bati, da ga za-grabi roka pravice, brž ga pošljejo kot »misijonarja« v Ameriko.

Ti »misijonarji« so se kaj dobro obnesli. Koderkoli se naseli večje število Slovencev, že jim je za petami »misijonar«. Ker polove ljudi kar sproti, čim pridejo v Ameriko, ker jih omrežijo po svojih bratovščinah tako, da se ljudje ne morejo orientirati, kaj še, da bi si razširili obzorje, je uspeh skoro vedno gotov. Dandanes se Slovenec vrača iz Amerike ravno takšen, kakršen je šel tja, ravno tako neveden, ravno tako nesamo-stojen, nezaveden in tercijski. »Misijonarjem« se godi pri tem prav dobro. Sicer se tuintam ljudje proti njim pun-tajo in se hudujejo na nenasitno bisago, tudi do polemik pride časih, ali »misijonarji« so znali vse tako pripraviti in ure-diti, da ostane velika večina rojakov v njihovi oblasti. Tako jih imajo v rokah, kakor doma.

Klerikalizem ima od tega obilno korist: na jedni strani dobivajo duhovniki od ljudstva obilo denarja, zidajo z ljudskim denarjem cerkve in župnišča, s čimer množe premoženje katoliške cerkve v Ameriki, na drugi strani pa se klerikalizmu na Kranjskem teh »Amerikan-cev« ni prav nič bati, kadar se vrnejo domov, ker ti ne bodo nikogar »okužili«. Z drugimi Slovani v Ameriki je seveda drugače. Poljski paviljon na gališki dež. razstavi l. 1894. je pričal, na kako visoko kulturno stopnjo so se povzpeli poljski izseljenci v Ameriki, ki pa seveda nimajo toliko in takšnih »misijonarjev« v kožu hih, kakor naš ubogi kranjski izseljenec.

Naši klerikalci menijo, da je sedaj prišel čas, da jim nese izseljevanje še kaj več dobička, nego doslej. Ni jim dovolj, kar so dosegli s pomočjo famoznih misijonarjev. Vstvariti hočejo tako organizacijo, da bodo imeli našega človeka v ro-

kah od trenutka ko zveže svojo culico, da gre v Ameriko in da se zopet vrne ali leže v grob.

Priprave za to so že v teku in klerikalci upajo, da jim bo ta organizacija nesla sto tisočev. Te priprave se de-lajo doma pa tudi v Ameriki in sicer se vse tako vjema, da je ves načrt popolnoma jasen.

Meseca septembra se je vršil v Ljubljani shod klerikalnih nepolitičnih društev, na katerem je bilo sklenjeno, da mora »Zveza klerikalnih nepolitičnih društev« prevzeti regulacijo izseljevanja in vračanja izseljencev v staro domovino. »Slovenec« je v št. 207. z dne 10. septembra t. l. povedal, da stopi omenjena »Zveza« v dogovor s pa-robrodnim društvom, ki bo izseljence prevažalo. Seveda je »Slovenec« zamolčal, da bo dobi-vala »Zveza« za to posredovanje provizije. Povprek zasluži agent pri vsakem izseljencu 10 K. Ako bo smela klerikalna »Zveza« posredovati, to se pravi, začeti agenturo, zasluži lahko lepe tisočake na leto, ker je go-tovo, da jej bodo duhovniki dovajali izseljence in ljudi tudi nagovarjali k izseljevanju. Kakor delajo duhovniki za klerikalne zadruge, za klerikalno za-varovalnico in za klerikalne advokature, tako bodo delali tudi za klerikalno agenturo za izseljevanje, in morda še z večjo vnemo, ker bo več neslo.

Čim bi tak naš človek prišel v Ame-riko, bi ga sprejelo slično tako društvo in ga spravilo tja, kamor bi kazalo klerikalcem, to je, prodali bi izseljenca kakor sužnja ter do-bili provizijo. Čimposkoč in pr. baker v ceni, bodo v Ameriki iskali delavcev in jih ne bodo mogli dosti dobiti ter dovaževalcem radi plačevali provi-zije, saj bi izseljencu vsaj nekaj časa lahko dajali manjše mezde, kakor drugim delavcem.

Povrh pa hoče omenjena »Zveza«

posredovati tudi pri pošiljanju denarja iz Amerike na Kranjsko. Sedaj gre ta denar večinoma v na-predne hranilnice in posojilnice. To klerikalcem že dolgo ni všeč. Vsakdo se še spominja, kako nepošteno je postopal tisti metliški kaplan, ki iz Amerike poslanega denarja ni hotel vložiti pri metliški posojilnici, kakor je bilo naročeno, nego ga je vtihotapil drugam ter bil vsled tega sodno kaznovan. Klerikalci bi radi dobili posredovanje pri pošiljanju denarja v roke, da bi imeli dobiček. Denar bi se nalagal v nezane-sljivih klerikalnih posojilnicah, kjer je časih tak red, da pozabijo vloge vpisati ali jih napačno vpišejo, da se morajo ljudje za svoj denar tožariti ali pa vlo-ženi denar vpišejo kot izposojeni denar. Največkrat pošiljajo ljudje denar iz Ame-rike v namen, da poplačajo dolgove. Tu je bilo zopet kaj zaslužiti, kajti klerikalni advokati bi imeli priliko delati pobot-nice, izbrisna pisma, ekstatulacijske prošnje itd. itd., kar vse nese.

Iz sinočnega »Slovenca« je razvidno, da se tudi duhovniki v Ame-riki že pripravljajo na to kup-čijo. Naprej hočejo svojo organizacijo spopolniti s tem, da dobe še več duhov-nikov, vpeljejo šolske sestre in razširijo med naseljenici klerikalno časopisje, »Zvezi« pa bodo dajali vsa za njeno akcijo po-trebna navodila in jej šli na roko, da bo aparat točno funkcional.

»Slovenec« je v št. 207, z dne 10. septembra naznanil, da si je »Zveza« za svoje poslovanje z izseljenci vzela za izgled društvo Sv. Rafaela. Lep izgled! Ljudjem, ki hočejo poslovati z iz-seljenci po izgledu društva sv. Rafaela, je treba natančno na prste gle-dati in združiti je vse moči, da se njih nakane preprečijo, kajti njihovi nameni so narav-nost občenevarni.

Le pogledjmo, kako je društvo sv. Ra-faela poslovalo v Gališki.

Mnogo let so gališki duhovniki kot

LISTEK.

Mušice.

Bahači.

Kaplan Škubic v Cerknici: Na moji novi maši smo izpili 100 butelj refoška.

Kaplan Lavrenčič v Cerknici: Prava reč, na moji novi maši smo 100 butelj refoška v pijanosti razlili.

Prijatelj živali.

Pri obedu povodom birme v D. M. Polju se govori tudi o trpinčenju živali, ki je posebno v tem kraju navadno.

Škof vpraša župnika Kolarja: Ali ljubite živali, gospod župnik?

Župnik Koblar: O da, Presvetli, posebno rake in jerebice.

Galantnost.

Župnik Podboj na Planini ima pri-liko na lovu, da govori z neko damo, ki je gost kneza Windischgratza. Razgo-varja se z njo o cveticah.

Dama: Jaz imam tako fine občut-nice za vsak vonj, da v temi lahko spo-znam, če je na pr. mej centifolijami šopek vijolic.

Župnik Podboj: Tak nos — čudo-vito, čudovito! Milostna bi bili izvrsten lovski pes.

Lanovci.

»Napredni učitelji« I. II. in III.: »Kar je res, je res! Nobel pa je »Slovenec«. Honorarja za naše članke nam sicer ni dal nič, a obljubil je, ako kdo izme-j nas umrje, da priobči njegov parte — zastonj.

Dokaz.

Štefe (Lampetu): Zakaj pa libe-ralce vedno tako surovo psujete?

Lampe: Zato, ker je »Narod« re-kel, da se znam kavalirski boriti.

Nadrah kot katehet.

Nekoč je Nadrah v šoli, ko slučajno ni pretepal otrok, pripovedoval, kako je Bog z ognjem in žveplom uničil Sodomo in Gomorrho.

Šolar: Prosim, gospod katehet, kaj ne, da znajo nekateri ljudje ogenj jesti?

Nadrah: Da, nekateri znajo ogenj jesti, (za-se) nekateri pa še vodo piti.

V društvu sv. Mete.

Pri vikarju Janezu Kalanu se oglasi deputacija dojlj: »Me bi tudi rade pri-stopile društvu, če morete preskrbeti, da se nam plače zvišajo; me se tudi ne damo več izsesovati.«

Iz tajne okrožnice knezoškofij-skega ordinariata.

... Povodom vizitacij in birmovanja so Presvetli zapazili skoro po vseh farah razvado, ki je jako nevarna za pravnost mladine ter mora mladino spravljati na grde misli. Presvetli so namreč zapazili, da ljudje skoro povsod suše perilo na vrtilih, in sicer tako, da se obešajo na ograje in na vrvi. To se mora odpra-viti, kajti veter vzdiguje ženska krila in ženske srajce tako, da ob-ide najkrepnejšega človeka meseno poželenje. Jaz to vem iz lastne skušnje. Šiška.

Tedensko premišljevanje.

Ta teden se je završil v znamenju Mi-klavža in krampuža. V nemškem državnem zboru rožlja posebno silno parkelj ter sili neodvisne poslance h kozjim molitvam za novi carinski tarif. V Mostu plaši celi teden poslanca Wolfa, na Dunaju pa kaže rdeč

svoj jezik Šusteršičevemu »lepemu klubu.« No, sicer pa nova »Slovanska zveza« ni tako brez vpliva, kakor se misli doma na Kranjskem. Izkaže že baje lahko prvi uspeh svoje »pozitivne politike.« Izprosil si je po načel-niku Šusteršiču izpust katoliškega kajharja v Mariboru. Seveda je ta vspeh le »mimo-gredoč«, kajti kmalu bo moral njen varo-vanec potovati nazaj v ječo. Le par bilanc »Gospodarske zveze« je treba še pred novim letom nujno — falsificirati.

Sv. Miklavž bi moral dandanes nositi pravzaprav grablje mesto zakrivljene palice. Ako je verjeti, je zgodovinski ta škof metal pri oknih ženinov željuim deklicam polne možnje dote. Njegovi nasledniki se dandanes sicer še tudi brigajo za dekleta, da, celo za stara babšeta, pa le tedaj, ako vohajo pri njih polne možnje. Takim zapiše škof celó »preplonkane« verze v spominsko knjigo, kranjski dekan pa jih odvezuje na smrtni postelji obenem z grehi tudi hranilne knji-žice. No, pa to so človeške slabosti, ki se prav lahko pripete »med živimi.«

Naši goreči božji služabniki so pri-pravljeni vse žrtvovati za »sveto katoliško vero,« le bere ne. Saj bi pa tudi ne bilo več katoliške poezije, ako bi ne imeli poleg »vera« tako priprave rime kakor je »bera.« Zato je »Slovenec« ljubše, da gredo Ric-manjci v pravoslavje, kakor da bi se vsta-

zvesti priganjači šlahte zavirali izseljevanje kolikor so mogli, a ko je l. 1895 društvo sv. Rafaela raztegnilo svoje delovanje na Gališko, so postali duhovniki nakrat največji pospeševalci izseljevanja.

Društvo sv. Rafaela je izseljence odpravljalo v večjih skupinah in pri vsakem transportu preskrbelo, da so duhovniki imeli govore in izseljencem dajali blagoslov. To je bila velika reklama. Vseled duhovniške agitacije je glasom poročila gališkega deželne odbora iz l. 1896 zadobila emigracija tak obseg, da se je v času od meseca januarja do septembra leta 1895 iz 15. političnih okrajev izselilo kar sedem odstotkov vsega prebivalstva. V tem je avstrijski generalni konzul dr. Scherzer razkril, da so bili ti izseljenci pravzaprav prodani kakor sužnji. Vseled tega je 29. junija 1895 takratni gališki namestnik grof Badeni društvu sv. Rafaela pismeno zagrozil z razpustom, če ne neha s svojim prakticiranjem. Badeni je bil prej velik prijatelj tega društva, a je rečeni korak moral storiti, ker je generalni konzul dr. Scherzer javno izrekel take obdolžitve proti društvu sv. Rafaela, da jih celo Badeni ni mogel prezirati.

Društvo sv. Rafaela se je vsled tega razšlo, a se »na mnogostransko zahtevanje« kmalu zopet oživilo in začelo zopet kupčijo s sužnji. Zasluzek ni bil sedaj več tako masten, kakor poprej, ker je ljudstvo izgubilo zaupanje in se ni dalo več ujeti.

Društvo sv. Rafaela je spravilo mnogo tisoč Galičanov v nesrečo in to društvu si je izbrala krščansko-socialna »Zveza« za svoj izgled.

Temu se nič ne čudimo, čudili pa bi se, ko bi poklicani državni organi kaj takega dopustili. Mi smo te organe posvarili; če tega posvarila ne vzemo v poštev, pade nanje vsa odgovornost.

Stališče drž. pravdnštva.

Pri prvi porotni obravnavi v novi justični palači je imel državni pravnik gosp. Trenz govor, v katerem je splošno pojasnil stališče drž. pravdnštva. Zdi se nam, da zasluži splošni del tega govora, da ga spozna širša javnost in zlasti tisti, ki so poklicani, da zdaj in zdaj zavzemo mesto ljudskih sodnikov. Gosp. državni pravnik je govoril približno takole:

Velečastiti gospodje porotniki!

Vsi se nahajamo danes pod vtisom, nečesa nenavadnega — novega! Danes se namreč vrši prva, občinstvu bolj pristopna kazenska razprava v dvorani nove justične palače pred porotniki.

To je zanimivo za sedaj, postalo pa bode gotovo tudi krajevno zgodovinskega pomena poznejšim rodovom. Zdi se mi tedaj kot zastopniku državnega pravdnštva primerno in štejem si glede meni danih predpisov v dolžnost, da, predno stavim predloge v završeni kazenski stvari, — razpravljam o

vila vernikom dvojna bera. O blažena inkvizicija, kako bi te sedaj potrebovali katoličani za svoje utrjevanje v Rojani in v Riemanjih!

Vse staro se umika novim pojavom. To velja v svetovni, a ne v cerkveni povestnici. Za novo slovenščino še nimamo vseučilišča, a za staroslovenščino se ustanavlja akademija pod rektoratom samega škofa Mahniča. Upati je, da bodo z naprejši vsi protivniki staroslovenskega bogoslužja postali vneti glagoljši, ker le na ta način pridejo kaplani do akademičnega dostojanstva.

V dobi moderne secesije si želijo tudi naša „Krščansko-socialna zveza“ kaj naprednega. Jutri uprizori v „Katoliškem domu“ dve gledališni igri. Baje je med njimi tudi repriza „Stare škafje“, ki je v rokah „Katoliškega rokodelskega društva“ tako izborna izpadla pod režiserjem Nacetom Nadrahom. Monsignor Droz d v Pragi se je baje zelo las-kavo izjavil o napredovanju krščanske ideje v Ljubljani ter sporočil režiserju, da bi tudi sam prav rad prišel občudovat „Staro škafjo“, da pa je baš sedaj zelo navezan na Prago. Povabil pa je klerikalne organizatorje Šeliskarja, Klobučarja in Pelca, naj pridejo za par mesecev prakticirat v njegov zavod. V Ljubljani so bili globoko ginjeni nad toliko ljubeznivostjo in pristno slovansko vzajemnostjo.

Avstrijska vlada ima globoko spoštovanje do vsega, kar nosi ime kakega svet-

načelu, koje mi je posebno pri sre in katero hočem vam, g. porotniki v obliki, prošnje posebno tople priporočati. Ta prošnja ne velja samo za danes in za vas, g. porotniki, ki snujete v tem trenutku porotniško klop, ta prošnja velja enkrat za vselej, ta prošnja velja sedanjim in bodočim porotnikom v celem okrožju deželne sodišča ljubljanskega, in ta prošnja se glasi:

Imejte pri svojih razsodbah vedno pred očmi, da imate razsojati med dvema strankama. Ena stranka, ki trdi, da se je kršil zakon in se jej storila s tem krivica, druga, ki to taji ali pa pripoznava. V slednjem slučaju se pa v ogromni večini slučajev tudi sklicuje na zakon, češ, da se je posluževala le zakonitega vedenja v obrambo svojih pravic.

Kaj sledi iz tega? Iz tega sklepamo in razvidimo, da se stranki ne sklicujeta na vaše usmiljenje, da ne apelujeta na vašo dobrosrčnost, da se ne ozirata na vašo naklonjenost, naj ista izvira iz političnih, narodnih ali verskih sočustev — marveč, da se obe stranki krčevito držita zakona, kateri naj jima da iz vaših ust pravico.

Zakon naj bo torej pri vseh vaših razsodbah ona vodilna zvezda, ki naj vam pokaže in razsvetli edino pravo pot do razsodstva. Ako se boste pri svojih sodbah držali zakona, potem lahko in z mirno vestjo odklanjate vsako odgovornost za posledice svojega izreka in nobena stranka vas ne bode mogla dolžiti strankarstva, kajti vsak si je svest, da je zakon za vsega isti, da se njemu mora klanjati in pokoriti vsak avstrijski državljani.

Pri tem vas pa tudi ne sme motiti pomanjkljivost ali zastarelost zakona. Veljavni zakoni so za nas jedino merodajni, po njih se moramo brezpogojno ravnavati. Ako bi se sodnik drznil, zakon v nemar puščati zaradi tega, ker sedanjim razmeram in naprednemu času več ne ugaja, zavlada bi v pravosodstvu prava, pravcata anarhija — potem bi si vsak sodnik v posameznem slučaju zakon drugače prikrožil.

Saj je resnica, da je ravno sedanji kazenski zakon, ki je že več kakor pol stoletja v veljavi, že v marsičem pomanjkljiv, zastarel in preosnove nujno potreben. Toda zboljšanje teh razmer pristaja drugim oblastvom, nikdar pa sodniku samemu. Moja polglavitna, in skoraj bi rekel, jedina prošnja do vas, gosp. sodniki iz ljudstva, je torej: „da se pri svojih sodbah vedno zvesto držite zakona, kateremu ste dolžni po svoji vesti in prisegi dati veljavo“.

Moja naloga kot zastopnik državnega pravdnštva je lajša, v nekem oziru pa tudi odurnejša. Moja naloga je, očitne in dvomljive slučaje kršenja zakona dovesti pred sodnike v razsojo. Zločinci naj se kaznujejo. To predlagati, to utemeljevati je gotovo laglje, kakor pa soditi. Odurnejša pa je moja naloga, ker v nekaterih krogih ljudstva še zmeraj prevlada predsodek, da je državnemu pravdniku le na tem, slikati slučaje kolikor mogoče črno in da stremi le po tem, da se obtoženci obsodijo, naj že bodo krivi ali pa ne. To, gospodje porotniki, je bajka, kaj takega utegnili je mogoče biti v starodavnih

nika, zato z odprtimi rokami sprejema francoske redovnike sv. Vincenca, sv. Frančiška, sv. Dominika, nune sv. Klare itd. Čudno je tedaj, da se je izrekel minister Call odločno zoper naselitev sv. Jožefa — aši, ki ima vendar pristno redovniško, in še francosko ime: San Josué. In vendar bi našim kmetovalcem bilo s tem eksotičnim mrčesom ravno tako ustrezno, kakor s cistercijsenci v Zatičini ali kartarzarji v Pleterjih.

Nemško-češki spravn načrti so vendar srečno preboleli revmatizem Bärnreitherjev, seveda jim vsled tega najbrže ne bo ugajala zimska sapa. Na Rumunskem so iznašli nov recept zoper revmatizem. Drgnejo ga s petrolejem, kar seveda smrdi. In to je vzrok, da se „snažni“ židje od tam kar trumoma izseljujejo v Ameriko.

V državi Bismarckovega železa je umrl največji kovač Krupp. Cesar Viljem je tako čislal grom njegovih kanonov, da ga je imenoval za tajnega svetnika, po smrti pa za svojega najboljšega prijatelja, kakor je to povedal napis na grobnem vencu. Škoda samo, da je treba človeku najprej umreti, da se pobrati s tako visoko gospodo. Značilno za Kruppa je tudi to, da ga je, ki je izdeloval tope, ki požro v enem strelu nad 8000 mark, usmrtila neznaatna zastrupljena pušica, ki so jo spustili nadenj iz zasede italijanski in za njim nemški socialisti.

časih, sedaj je tako domnevanje krivično. Slabo vest in čuden značaj bi moral imeti zastopnik državnega pravdnštva, ki bi stremil po takem uspehu.

Tudi za vas, kakor za sodnike, velja določilo § 3 kaz. prav. reda, ki veli, da so vsa oblastva, katera imajo opraviti v kazenskem postopku, zavezana z jednako skrbnostjo upoštevati okolnosti, katere obdolženca obtežujejo, pa tudi tiste, ki ga zagovarjajo. Bodite torej preverjeni, da, ako se bode tekom kake razprave kazalo, da je osumljenec nekriv, niti jaz, niti nobeden mojih gosp. namestnikov ne bode zadnji, ki vam ne bi zaklical: stojte, tega ne obsodite, ta je nedolžen!

Saj državni pravdnik ne zasleduje lastne koristi, on uraduje v javnem interesu, ki zahteva, da se prebivalci civilizovane države pri svojih vsakdanjih opravkih kolikor mogoče varno in prosto gibljejo; poleg tega pa tudi v interesu tistega, ki je oškodovan po kršenju zakona. Mi smo torej v drugi vrsti zaščitniki zasebnih udeležencev — kakor je častito zagovornštvo, — katero je ravno tako potrebno, kakor državno pravdnštvo — zaščitnik zakonov nevesčega in vsled obdolžitve kolikor toliko razburjenega in iz duševnega ravnotežja vrženega obdolženca.

Naši govori in predlogi se navadno razlikujejo, pa nikar misliti, da je nasprotstvo mej nami tudi v zakonu. Ravno narobe: stremljenje obeh funkcionarjev je, da se obstoječi zakoni uveljavijo, kajti je tudi zakoniti določil, ki opravičujejo na sebi drugemu škodljiva dejanja obtoženca. Nasprotstvo mej nami je torej le navidezno, v resnici so zakoni medsebojna tla in stališča, s katerih pojasnujemo stvarni položaj in stavljamo svoje predloge. Vaša naloga je potem soditi, katera zakonita določila smatrate posameznemu slučaju primernimi. Vidite torej, da vsi z združenimi močmi stremimo po ugotovljenju zakona!

V Ljubljani, 6. decembra.

Nemško-češki spravn pogoji.

Nemški poslanci iz Češke so izdali po dolgem posvetovanju načrt, po katerem bi se naj dosegla sprava med Nemci in Čehi na Češkem. V načrtu se predvsem povdarja potreba, da se določijo: 1. zunanji in notranji uradni jezik; 2. razdelitev dežele v okrožja po narodnosti; 3. jezikovne pravice narodnih manjšin v mešovitih okrajih; 4. ureditev jezikovnega vprašanja pri deželnih oblastnih; 5. imenovanje uradnikov in slug; 6. šolstvo manjšine, jezikovna ločitev trgovskih in obrtnih zbornic, volilna reforma in ustanovitev narodnih kurij. Razdelitev v okrožja po narodnostih naj bi šla po posameznih vaseh in seliščih. Uprava teh novih okrožij naj bi bila dvojna: državna in avtonomna. Te okrožne vlade naj bi prevzele večji del poslov namestništva ter bi bile nekaka srednja oblast med okrajnimi glavarstvi in namestništvom, oziroma ministri. Namesto sedanjih okrajnih za-

stopov naj bi bili okrožni zastopi, oziroma okrožni zbori, ki bi prevzeli deloma posle deželne zborov, dočim bi mesto deželne odbora bili okrožni odbori. Posebno bi prišli v kompetenco teh zborov šolstvo, humanitarni zavodi in druge socialne uredbe. Nekatere zadeve bi se morale reševati le v skupnih sejah okrožnega sveta in okrožnega odbora. Ta okrožja naj bi se tako natančno po narodnosti omejlila, da bi ne bilo mešanih okrožij. Ako pa bi se ne dala izogniti nekaterim mešanim okrajom v okrožju, veljala bi okrožja le tedaj za mešana, ako je gotov odstotek drugojezičnega prebivalstva v istih. Za jezikovne potrebe narodne manjšine pri takih enojezičnih okrožjih bi bilo treba ustanoviti posebne oddelke pri okrožni vladi. Na ta način bi se sčasoma razdelile tudi poštno in finančno upravo. Glede notranjega uradnega jezika pri oblastnih vztrajajo Nemci pri svoji zahtevi po nemškem državnem ali posredovalnem jeziku, a ne izključujejo, da bi ne mogla po potrebi biti tudi češčina notranji uradni jezik v čisto čeških okrožjih. Glede zunanjega uradnega jezika se priznava možnost, da se po vsem Češkem vlagajo vloge v obeh deželnih jezikih. Pri imenovanju uradnikov in slug je strogo gledati na to, da se imenujejo v posameznih okrožjih le taki, ki so pri ljudskem štetju priznali zase občevalni jezik dotičnega okrožja. V mešovitih okrožjih morajo znati uradniki in sluge popolnoma oba deželna jezika. To velja posebno za Prago in predmestja. Pri vsaki sodnji in pri vsakem drugem javnem uradu pa mora biti vsaj eden uradnik, ki zna oba jezika. Ravno tako mora biti pri vsaki okrožni vladi prevajalni uradnik za drugi deželni jezik. — Parlamentarna komisija mladočeškega kluba se je takoj po obelodanjenju nemškega elaborata sešla k skupni seji z zastopniki konservativnega veleposestva, čeških agrarcev in češko-narodnih socialnih demokratov. Vsi so povdarjali, da niso nemški predlogi sprejemljivi. Sklenilo se je izdelati skupni memorandum proti tem načrtom, a vsaka skupina si je še vrhutega pridržala pravico, podati o nemških načrtih lastno izjavo. Taka izjava čeških agrarcev in narodnih socialnih demokratov se glasi: »Zastopniki obeh skupin odklanjajo vsako razpravo o predlogih nemških strank glede ureditve narodnih razmer na Češkem ter bodo smatrali vsako pogajanje na tem temelju za dekadenco državnopravne narodne in politične zavednosti zastopnikov češkega naroda v državnem zboru«.

Zoper dvoboj.

Predvčerajšnjem se je vršil v nižjeavstrijski deželni hiši glavni shod za ustanovitev deželne lige proti dvoboju. Shoda se je udeležilo mnogo najodličnejših državnih in plemenitav. Shod je otvoril baron Chlu-

Dalje v prilogi.

Premagan.

Spisal Aleksander Hegedüs.

Večkrat sem imel priliko gledati strašni prikazni smrti v lice. Takoj sem spoznal njen korak, ako se je približevala. Ako se je bolnikova koža na čelu pričela vzdigovati, a nos vedno tanjši postajati, tedaj sem vedel, da plava nad posteljo demon smrti, kateri pohlepno čaka na svojo žrtvo.

V istini, najstrašnejše je, kadar smotri demon smrti skozi stekleno oko umirajočega, ki se je zagledal v nas. Ne da se opisati, kakšen je ta pogled, tako, da me je vsakokrat obvel nekaki strah, ko se je približeval poslednji čas umirajočemu, ter da se temu izognem, sedel sem vedno h glavi bolnikovi in otipaval mu žilo, samo da ga ne gledam v lice. Tega pogleda demona nisem mogel prenašati.

V noči sva se često in čestokrat srečala.

Jedenkrat ob postelji porodnice, drugič ob postelji slabotnega starca. Kasneje sem se vendar nekako malo bil privadil na njega.

Kadar je on, to strašilo, mene pogledal skozi ledeno oko umirajočega in mi zaklical: »Tu sem jaz gospodar in ta človek pripada mojemu carstvu!« tedaj mu je moja umirjena duša odgovorila: »Da,

vem, da si ti silen in da je tvoja koščena roka usodna!«

Tedaj sva se še jedenkrat pogledala drug drugega.

On je izginil in meni ni preostajalo ničesar drugega nego javiti v predsobi nestrpljivo pričakujočim:

»Dokončano je! Ni ga več«. Kolikokrat doživi zdravnik tak prizor, kateri pretresa živce! Večkrat sem mislil, da sem očaral demonovo moč, tedaj je prebodel moje čustvo s strelco svojega pogleda. Od tedaj sem uvidel, da je njegova moč silna.

Bilo je to nekega dne, ko sem bil pozvan s svojim profesorjem kot njegov ljubljenelec k neki operaciji. On ni bil napram meni kot moj šef, nego več kot očetovski prijatelj. Šlo se je za težek slučaj. Stari profesor je gledal zamišljeno predse, kakor da hoče več osnov jedno za drugo izvršiti. Donesel si je svoje najfineje instrumente in zbral skupaj vse svoje znanje. Kakor se mi je zdelo, je bil njegov zaključek, rešiti življenje bolnikovo za vsako ceno.

Pričeli smo takoj svoj posel. Bolnik je tiho dihal, a od časa do časa čulo se je jecanje izmučenih praj. Posel je bil hiter; ostrina scalpella se rezala meso na drobno, koščine so odletavale pod dletom. Nakrat

meck y, ki je izvajal, da je dvoboj po božjih in posvetnih zakonih zavržen, da ga je obsojati s stališča morale kakor tudi zdrave pameti, ki je ravno tako nespodobno kakor nepriljavno sredstvo za nadomestilo žaljene časti. Taka liga se je že ustanovila na Nemškem po prizadevanju kneza Löwensteina, tudi za Ogrsko že obstoji liga proti dvoboju v Vel. Varadinu, a enaki koraki se baš sedaj pripravljajo na Ruskem, v Italiji, Španiji in na Ruskem. — Potem je razpravljaj prof. dvorni svetnik dr. Lammasch o varstvu časti. Povdarjal je, da so v tem oziru kazenski zakoni veliko preveč pomanjkljivi. — Sekocijski načelnik dr. Klein je govoril o častnih sodiščih ter povedal, da se od časa tridentinskega koncila ni ničesar več ukrenilo zoper dvoboj. Častno sodišče naj bi bil tribunal brezmadežnih mož raznih stanov, ki bi naj razsodili, ali škoduje komu na časti provzročeno mu žaljenje. Ti predlogi pa se ne dotikajo dvoboja v armadi. Na predlog barona Chlumeckega se izvolila princ Alfonz Bourbonski in prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand častnima članoma „anti-dvobojne lige“, ker imata glavne zasluge, da se je to gibanje v Avstriji pričelo. Predsednikom nove lige se izvoli grof Jaroslav Thun-Hohenstein podpredsednikom pa Chlumecky in Bilinski. Velike nade se stavijo v novo ligo, da se že enkrat odpravijo ti staroveški običaji klanja zaradi časti. Toda popolno bi bilo tako prizadevanje le tedaj, ako se dvoboj odpravi tudi pri armadi.

Odpoved trgovinskih pogodb.

Nemčija pripravlja vsekakor neko presenečenje svojim zaveznicam. Posebno Avstrija se je zanašala, da se bodo debate o novem carinskem tarifu še vlekle v nemškem državnem zboru še mesece in mesece. Dokler pa se ta tarif ne sprejme, se tudi Avstriji tako zelo ne mudi z nagodbo, ker Nemčija ne more odpovedati trgovinske pogodbe. Zato so se nagodbena pogajanja med Avstrijo in Ogrsko prekinila ter se je skrb obeh vlad osredotočila okoli vspešnega parlamentarnega delovanja. Sedaj pa se je hipoma zgodilo v Nemčiji nepričakovano. Vsled parlamentarne zarote se carinski tarif v najkrajšem času dožene, a potem odpove Nemčija trgovinske pogodbe. Novih pogodb pa Avstro-Ogrski ne bo moglo prejši sklepati, dokler ni dognana nagodba, na kar pa letos ni več misliti. Ni tedaj čudno, da je avstrijska vlada v hudih skrbih, a ker jo agrarne stranke še intereljujejo, kako bo v bodoče, je dr. Körber naravnost nervozno jezljiv. Vidi pač, da je kriza v parlamentu vsled tega neizogibna. Prihodnje dni se pričakuje sestanek obeh ministrskih predsednikov.

Najnovejše politične vesti.

O spravnih načrtih se je izjavil posl. Prade, da pomenijo isti srečno rešitev, da pa nima mnogo upanja, da bi se uresničili — Nižjeavstrijski deželni zbor je izdelal trimesečni budgetni provizorij za leto 1903, ki se predloži deželnemu zboru v prvi seji. — Goriški deželni poslanec in župan, Compogni V. Michieli je umrl. — Nem-

škemu cesarju se je vnelo levo oko. — Angleško rusko trgovinsko pogodbo je angleška vlada odpovedala, ker se noče Rusija udati sladkorni carini. — Velika bitka je bila v Maroku pri Zemuju med sultanovimi četami in vstaši. Na obeh straneh so velike izgube. Ustaši bi bili skoraj sultana ujeli. — Novi grški ministri v Delyanisovem kabinetu so: Smolenski, Skanzesin, Mauro-michales. — Nova ameriška država. V zvezo Zedinjenih držav se je sprejela nova država Oklahoma, ki obsega 70.000 angleških kvadratnih mil s 600.000 prebivalci. To je 46. država v zvezi. — Proti ločitvi zakona so vložili zbornici rimski klerikalci peticijo s 3 1/2 milijona podpisov. Agitacija se razširja po celi Italiji. — Angleška naučna predloga se je sprejela v tretjem branju. — Spremembo poslovnika je izdelala večina nemškega državnega zbora, vsled katerega bo smel vsak govornik le pet minut govoriti. Število govornikov določi predsednik. — Glavni rumunski agitator dr. Ratiu je umrl v Šebenu. — Podržavljenje avstrijskih železnic. V plenarni seji državnega železnškega sveta se je sprejel predlog, da se podržavljuje severna, severno-zahodna in državna železnica. Podržavljenje južne železnice se za sedaj še ne priporoča vladi. — Ustanovitev planinskega sveta za Koroško je cesar odobril. — Boji na srbsko-arnavtski meji. V vas Koporič je vdrlo pet Albancev in 10 turških vojakov ter so napadli srbsko mejno stražo. Srbi so se hrabro branili, dokler ni prišla pomoč. Od 1. maja letos je bilo pri takih mejnih bojih ubitih: trije podčastniki, pet korporalov, 20 vojakov in 15 srbskih kmetov.

Obrambna sredstva proti klerikalizmu.

(Dalje.)

Verska vojna proti „krivoverskim“ stedingerskim kmetom pa ni bila lahka. Ti kmetje so bili čvrsti možje, hrabri in neustrašni, in so prvo križarsko armado popolnoma potolkli in razgnali.

Papež Gregor IX. pa ni odjenjal in je pet škofov zarotil, da se morajo pridružiti vojni proti stedingerskim kmetom.

26. junija 1. 1233. je šla nova križarska vojska nad te kmete. Vojščaki, ki so šli v boj za sveto vero, so ropali in plenili po poti, kar so mogli. Zgodovina poroča, da je ta križarska vojska pomorila in požgala, kar je dosegla.

Sivolasi papež Gregor IX. je izdal še novo tretjo bullo proti stedingerskim kmetom, ki pač kaže, da je hotel to ljudstvo popolnoma iztrebiti, kajti obljubil je vsem, ki se udeležijo te vojne, tiste odpustke, kakor križarjem, ki so šli v sveto deželo. Ta, 17. junija 1233. l. izdana papeževa bulla je bila uzrok, da je bilo mnogo tisoč kmetovskih mož, žen in otrok ubitih in sežganih. V tej buli dolži papež stedingerske kmete vseh mogočih reči; dolži jih tudi, da izdelujejo od voska podobne hudobnih duhov (!!) in da so v zvezi s čarovnicami (!!) in roti vse vernike, da te kmete z ognjem in z železom pokončajo.

Lahko si je misliti, kako je vplivala papeževa beseda na tiste tolpe, ki so se

zbrale na vojno proti stedingerskim kmetom. Ta armada se je kmetov lotila z veliko silo, a kmetje so jo v gozdu Hamelskempe sijajno premagali in razbili in pogladi škofe in njih križarje v beg. Kmetstva pest je ugonobila v tej bitki 200 vitezov.

Sedaj je bremenski nadškof Gerhard izumil prav satanski načrt. Papež je bil nasvetoval, naj se stedingerske kmete pokonča z ognjem in z železom. To se je sicer poskusilo, a se ni posrečilo. Sedaj je hotel škof kmete z vodo pokončati. Poslal je svoje vojščake, da porušijo jezove, ki varujejo to ozemlje pred povodnimi. Vse ozemlje leži namreč med vodami in ko bi se bilo škofovim vojščakom posrečilo, kar je odredil škof, bi se bili vsi kmetje z rodovinami vred potopili. Toda kmetje so bili previdni. Ženske so stale na straži in čim se je kje pojavila škofova armada, so dale dogovorjeno znamenje. Kmetje so prihiteli in škofove vojske pogladi v beg. To je bilo na jesen 1. 1233.

Na spomlad 1. 1234. se je zvršilo zadnje, najgroznejše dejanje te žaloigre.

Kar je v človeških močeh, vse je storila duhovščina, da razvname ljudi na boj zoper stedingerske kmete. Od mesta do mesta, od vasi do vasi so hiteli menihi in oznanjali križarsko vojno proti tem kmetom ter obetali vsem odpustke in bogat plen. Po vsi Nemčiji, po Nizozemski in celo na Angleškem so tako fanatizirali ljudi in zbirali velike armade.

Mej tem je papež Gregor IX. menda izvedel, da se godi stedingerskim kmetom strašna krivica in začel se je kesati, da je ukazal ta rod pokončati. To se vidi iz papeževga pisma z dne 18. marca 1234. V tem papeškemu legatu za Nemčijo, škofu Viljemu in modenskemu pisanem pismu obžaluje papež, kar se je uganjalo na njegov ukaz in naročuje svojemu legatu, naj skuša doseči poravnavo med bremenskim škofom in stedingerskimi kmeti.

A bilo je že prepozno. Duhovščina je ljudi tako fanatizirala, da jih ni bilo več zadržati. Hrepeneli so po krvi, hrepeneli po plenu. Aprila meseca 1234. l. se je zbrala križarska vojska, kateri so se pridružili prvi plemenitaši, in 27. maja je ta armada šla iz Bremena na strašno klanje. Spremili so jo duhovniki s križi in banderi.

Odločilna bitka je bila pri vasi Altenesch, ležeči mej tremi rekami. Križarsko armado je peljal v boj vojvoda Henrik brabantski. Na bližnjem griču se je zbralo vse polno duhovnikov s križi in cerkvenimi banderi in prepevaje cerkvene pesmi so gledali strašno klanje.

Kmetje so se vojskovali kakor levi in ženske so jim pomagale, saj je šlo za življenje in za dobro njih pravico. Toda ves pogum, vsa neustrašnost jim ni nič pomagalo. Bili so slabo oboroženi in bilo jih je v primeri s križarsko vojsko jako malo.

Po dolgem hudem boju so kmetje podlegli in križarska vojska je vse poklala moške, ženske in otroke, sežgala njih domovanja ter opustošila njihovo deželico.

Dan te „zmage“ nad kmeti je postal cerkveni praznik za Bremen, in še tristo let pozneje so to grozno klanje praznovali s slovesnimi procesijami.

Dandanes stoji blizu mesta, kjer je bilo iz verskega fanatizma pomorjeno celo ljudstvo, železen spomenik, v čast tistemu vrlemu ljudstvu, ki je izkrevavalo, ker je imelo kaj moštva in kaj ponosa v sebi ter je branilo svoje pravice in politično in versko svobodo.

Cerkvene zastave pa v teh pokrajinah več ne vihrajo, cerkvenih bander ni več videti, ker je ljudstvo teh krajev dandanes protestantske vere. (Dalje prih.)

Načrt in odredbe

vsleslovanske umetniško-obrtniške razstave v S. Peterburgu leta 1904.

(Izveček iz načrta in protokola odborove seje 23. maja 1902.)

I. Z Najvišjim dovoljenjem „Gosudarja Imperatora“ pod Visokim pokroviteljstvom Njegovega Imperatorskega Veličanstva kneza Aleksandra Mihajloviča, priredi „Славянское Благотворительное Общество“ v Peterburgu, pri udeležbi društva ruske obrti in trgovine „Сорбъице“ vsleslovanske umetniško-obrtniške razstavo v Peterburgu leta 1904.

II. Razstava ima namen, da se s sodelovanjem ustanovijo neposredne zveze za obmen ruskih s sorodnimi jim prebivalci drugih dežel.

Da se to doseže, skrbi odbor razstave, mej drugim za organizacijo v slovanskih deželah pomožnih odborov za razstavo, kateri morejo nase vzeti trud za povabila udeležencev pri razstavi, za zbirko stvari, njih pošiljatev, uredbo na razstavi i. t. d.

III. Razstava ima dati jasni pogled na sedanje bistro, plemenske posebnosti in gospodarski položaj vseh slovanskih narodov, na prirodne izdelke njih dežel, na njihove obrti in rokodelstva, umetništvo, ter ima tudi služiti kot posredovalka in mesto seznanja z dotičnimi izdelovalci in izdelki Rusije.

IV. Požrtvovani in pridobljeni predmeti na razstavi imajo biti postavljeni v osnovanje stalnega vsleslovanskega muzeja v Rusiji.

V. Vse slovanske naselbine bodisi evropske, bodisi živče v drugih deželah sveta se povablajo udeležiti se vsleslovanske razstave s svojimi izdelki, pisateljskimi deli, statističnih vestij o deželah, v katerih prebivajo, o njihovem gospodarskem položaju, obrtu, njih umetništvu in izdelkih.

VI. Priredbo razstave in vse njene stvari ima v rokah odbor, kateri za bližje razredbe, tikajoče se razstave, voli glavnega komisarja razstave.

VII. Častnega predsednika razstave je volil odbor s soglasjem Njegovega Imperatorskega Visočanstva Visokega pokrovitelja razstave „Товарища министра финансов“ tajneva svetnika Vladimir Ivanovič Kovaljevskaja.

* * *

Pravila za udeležence.

1.) Vsleslovanska umetniško-obrtna razstava se odkrije v St. Peterburgu leta 1904, in bode trajala 3—4 mesece. Dan otvoritve in rok pošiljatev stvari v Peterburg bode posebej naznanjen.

2.) K udeležbi na razstavi se dupuščajo vsi izdelki in prirodni pridelki dežel vseh slovanskih narodov, pri čem pa osebe živče v predelih Rusije, in želeči udeležiti se razstave, morajo stopiti v razporazumljenje z glavnim komisarjem razstave.

3.) Za mesto razstavljenih predmetov na razstavi se nič ne plača.

4.) Stroški za doposlane stvari na razstavo padejo na udeležence, pri tem po bodo v kratkem času za prevažanje stvari po ruskih železnicah objavljene olajšave.

5.) Stvari se naslovljajo v Peterburg na glavnega komisarja vsleslovanske razstave ali jih pa udeleženci dostavljajo neposredno.

6.) Prej nego se odpošljejo stvari, se mora po pošti poslati podrobni popis stvari, katere se nahajajo v vsakem zaboju, naravno ta naslov v dveh eksemplarih.

7.) Vse carinske formalnosti, ako se stvari pošljejo na naslov glavnega komisarja razstave, se vrše na mestu razstave.

8.) Odbor skrbi v najstrožji meri za ohrano stvari na razstavi.

9.) Stvari se morejo prodajati na razstavi, pri čemer se vzame od prodane stvari 5 do 10% kupnine prodanih stvari v korist razstavi. Pogoji za prodajo stvari bodo olajšani; prodane stvari se morejo nadomestiti z

brizgne kri v višino, ali ne iz bolnikovih žil. Profesor pospeši svoj posel. Končno je bila operacija gotova, žile in mišice povezane in rana zašita.

Ko smo si umivali roke, opazili smo, da ima profesor na roki globoko rano. Hitro mu operemo rano in obvezemo. Tedaj sem ga vprašal:

»Jelite, Vi ste se tedaj urezali, ko je brizgnila kri kvišku.«

Pokimal je z glavo v znak, da je tako.

»Zakaj niste prenehali z operacijo? Jaz bi jo bil nadaljeval mesto Vas.«

Nato reče on z blagim glasom:

»Jaz sem se bil stalno namenil rešiti bolnika sigurne smrti. Kakor se mi zdi, se mi je to tudi posrečilo. Operacijo sem zvršil po neki posebni metodi, katero Vam hočem pozneje razložiti... On je sedaj rešen, tega sem siguren.«

Profesorjeve besede so me posebno vzradostile, akoravno me je nekako neizrekljivo čustvo sililo, da mislim na demona smrti. Ko sem prišel iz bolnišnice ven, bil sem takoj mirnejši in solnčni žarki so mi naravnost prijali. Naslednjega dne sem moral po važnem poslu odpotovati, toda ko sem se za 48 ur vrnil, izvedel sem, da leži profesor v nezavesti in da

blazni. Takoj sem se napolil v njegovo stanovanje. Mrzlca ga je silno tresla ali me je vendar spoznal.

Tiho mi je govoril:

»Zastrupljenje krvi, pridi jutri zopet. Teško je zaprl oči, a jaz sem se oddaljil iz sobe.

Na ulici mučila me je misel, da mrzlca ni ničesar drugega, nego osveta demona smrti, radi ugrabljenega mu plena. Nič ni moglo umiriti moje nemirne duše. Kakor brez glave begal sem po ulici semintje. Kri mi je udarila v glavo, a v možganih čutil sem težino: strašna prikazen ni ni hotela izginiti izpred oči. Rad bi bil zakričal, rad bi bil kak glušeč krik čul okoli sebe, samo da utolažim svojo tesnobo. Ko sem šel sledečega dne v bolnico in videl blede lice ozdravljajočega, na čegar licu je vladal mir, in ni bilo muke in strahu smrti, tedaj sem se razsrdil nad demonom smrti, kateri je vbizrgnil otrov smrti v žile mojega profesorja.

Nekaka zla slutnja me je obvezala, ko sem popoldne posetil bolnega profesorja. V predsobi me je pričakoval sluga in rekel z žalostnim glasom: »Celo noč je silno trpel, kakor se mi zdi, je sedaj mirnejši, pri zavesti je in ne blazni.«

Ko sem stopil v sobo in stal nasproti njega, prepadel sem takoj in zona me je prešinila po vsem telesu.

Dobrotljive modre oči tega dobrega človeka so imele izraz posebnega sijaja. Opazil je takoj moje začudenje in uganil moje misli ter mi rekel:

»Da! Gotov sem. Demon me je zgrabil. Vem, kaj je z menoj, do jutri me ne bode več.«

Nisem se upal ničesar odgovoriti; on je nadaljeval mirno:

»Zvečer ostani pri meni... Jutri zjutraj lahko odideš.«

Oba sva bila zdravnika, zato se nisem upal, da mu ugovarjam nego storil sem mu po volji.

Velika je bila muka zame, sedeti v hladni sobi in čakati, dokler demon smrti ne ugrabi duše mojega dobrega profesorja. Zdelo se mi je, kot da sem v carstvu smrti, iz katerega ne morem ven, nego da pustim to ljudsko življenje.

Bilo je okoli devete ure, ko se je on počasi dvignil iz postelje in s kratkimi koraki napoti proti umivalniku in pomodivši roke v vodi ovlažil čelo. Tedaj vrže pogled v drugo sobo, kjer je bila knjižnica in druge dragocenosti.

»Ah, kako je lepo tukaj... in to vse moram zapustiti!«

In tedaj leže zopet v posteljo, katere živ ni več zapustil.

Nikdar ne doživim več take noči, tako težke, tako žalostne!

Umirajočemu moral sem vsakih deset minut dati zdravilo, katero je imelo biti proti otrovu, ki je besnel v njegovih žilah. On je zapovedal svoji lastni smrti.

In tako je prišlo jutro in on me je prosil, naj ga pustim samega.

Slušal sem ga. Ko sem pozneje stopil z dvema svojima kolegoma v sobo in odprl okna, bil je moj profesor mrtev. V njegovih očeh videl sem demona smrti, kateri je ravnokar strgal plen svoji žrtvi.

Zgrozil sem se, pobegnili. Zasmehljivega smeju zločestnega duha iz steklenih oči pokojnika nisem mogel prenesti. Bežal sem, strašni pogled me je vedno spremljal, in ko sem že bil doma, mi je bil še vedno njegov zaničljiv posmeh pred očmi.

Naposled so me moči zapustile in v svoji skrajni obupanosti sem vskliknil na njega:

»Ti grda pošast! Ti vladáš z nami s svojo neizprosljivo silno roko... Ti demon osvete... Ti črna smrt!«

ravno takimi, v nasprotnem slučaju pa se dovoli odvesti stvari z rastave do njenega zaključka.

10.) Razgledne omare in druge razstavljene hišne oprave gredo na račun udeležencev razstave, izvzete so priprave, katere se vzamejo na račun razstavnega odbora.

11.) Udeležencem razstave dovoljeno je postaviti na razgled stvari vredne razstave.

12.) Vse stvari, po želji udeležencev, se bodo postavile pod posebno oceno izvedencev po pravilih, potrjenih od ministra finanč, povabljenih za to svedokami iz vseh slovenskih narodov, in najboljše stvari dobe pohvalne dekrete.

13.) Za udeležence, kateri žele udeležiti se razstave osebno, preskrbi odbor za ceno stanovanje in hrano.

Za predsednika: član razstavnega odbora: A. Vasiljev.

Glavni komisar razstave:

K. Nikolajevskij.

Želi se dobiti posebno take stvari, katere so sposobne za trgovino, n. pr.: a) raznovrstne tkanine (iz volne, lana, žameta preproge, trakovi, sukno i. dr.), b) Šivanja, čipke (špice), in šitki v zlatu. c) Drobni izdelki iz lesa, tudi hišna oprava. d) Izdelki iz kovine, tudi orožje in juvelirske stvari. e) Izdelki iz usnja. f) Keramični izdelki, kakor porcelan, glina, steklo, kristal. g) Muzikalni instrumenti. h) Igrače; i) Slike, umetniški izdelki. k) Razni drobni izdelki. l) Prirodni izdelki, posebno taki, na kateri se mora računati, da pridejo v promet n. pr. koristnih tvarin, izkopanih iz zemlje, ugorci lesa sposobnega za industrijo; kar se tiče surovih in polusurovih tvarin bi se moglo poslati sledeče: volna, lasje, kože, masti in olje, tobak vino i. dr. Vsi tukaj naštetih predmeti ne izključujejo drugih predmetov, kateri bi bili sposobni in koristni za razstavo. Želi se tudi razum tega dobiti na razstavo etnografske in zgodovinsko-arheološke zbirke raznih literarnih del in materialov. Odbor želi te stvari dobiti kmalu, zato da iste katere spozna in sodi vrednim, da prevesti v ruščino popolno ali pa le v izvlečku.

Opomnja. Pisma sprejema odbor tudi v slovenskem jeziku pisana.

Volitev župana v Idriji.

Iz Idrije, 4. decembra.

Dejstvo je, da ostane uprava našega mesta v narodno-naprednih rokah. Žlindra, ki je stegnila svoje grabežljive roke tudi po idrijski občini, dobila je po svojih umazanih prstih, da to pomni. V nedeljo dne 30. novembra poverila se je mestna uprava čistim rokam narodno-naprednih mož, kateri imajo veselje in zmoglost delati v blagor nje, kar so določno pokazali v minoli dobi. Vsakega pravega prijatelja našega napredujočega mesta mora veseliti, da ostane Idrija izven ožlindrane klerikalne organizacije. Ker je „Slovenec“ že poročal, „po svoje“ o tej velepomembni volitvi, dovolite tudi meni, g. urednik, malo poročilo. Težko pričakovali smo prve seje novega mestnega odbora. Sklical jo je najstarejši voljen odbornik sod. svetnik g. F. Koršič in sicer minolo nedeljo ob 12 uri. Na sporedu je bila volitev župana in 4 svetovalcev. Ob določenem času zbrali so se vsi (18) voljeni odborniki in 4 virilisti v mestni dvorani, kjer je bilo tudi navzoče na galeriji polno občinstva, ki je z zanimanjem sledilo volilnemu aktu. Ko se je izvolila komisija, se je volilo najprvo župana. Oddanih je bilo 22 glasov, 14 prejel jih je doseđanji župan g. Dragotin Lapajne, 7 dobil je falirani trgovec, klerikalec Fr. Kos in 1 g. Valentin Lapajne. Rezultat je pozdravljen bil od narodnega občinstva z gromovitimi „Živio!“ kliči. Klerikalci pa so bili bridko presenečeni, tega niso pričakovali, da se jih prav nihče ne usmili. Zastonj je tedaj Mihec brusil pete! Zastonj je Kos dal sam sebi glas! Nič ni pomagal „Caecilienball“! Hudo jim je bilo sosebno radi tega, ker so vprčo svoje otroške najvnosti mislili, da se bo gotovo vsedel Kos na županski stol, a sedaj ta bridka prevara! Videli so, da so osameli, da nihče ne mora za ožlindrane ljudi, zato so pa bili primerno potrti, a vendar so šli upali, da bodo uradniki in virilisti imeli sočutje s Kosom ter mu ponudili vsaj podžupansko stolico. A tudi ta zadnji up je šel po vodi, uradniki in virilisti bili so trdi in neizprosni. Mestnim svetovalcem izvoljeni so bili 4 narodno-napredni odborniki in so dobili vsi po 15 glasov, klerikalci po 3 bili zopet v manjšini s svojimi 7 glasovi. Izvoljeni so bili naslednji gospodje: dr. Fran Horvat, Josip Šepetavec, Kobal Matej in Ipavec Anton. Ker so dobili vsi jednako glasov, treba je bilo žrebati, kdo bo prvi podžupan. Žreb zadel je prvega g. J. Šepetavca, kar je bilo povod burnemu odobravanju na veliko jezo črnuhom. Klerikalci so računali, da gotovo prodere njihova lista, mislili so si, nas je sedem odločnih; virilisti so 3 in 6 uradnikov, izmed zadnjih dveh znamo dobiti nekaj glasov. „Slovenec“ je že v soboto pisal: „Županom bo izvoljen brez dvoma g. D. Lapajne, ker razglašajo naprednjaki v I. razredu izvoljene odbornike uradnike za svoje odločne pristaše.“ To se je pisalo, da v slučaju, da se jim račun izjalovi, poreko, saj smo v naprej vedeli! Kako so odločni napredni uradniki, pokazala je volitev. Kako pa bi tudi mogel iti razumen uradnik z

ljudmi, ki na najgrši način sramotijo njegov stan, denuncirajo njegove kolege po smrdljivih klerikalnih časopisih najinfamnejše! Po končani volitvi se je novoizvoljeni župan zahvalil za izkazano mu zopetno zaupanje ter razvil v daljšem govoru program, katerega bo imel rešiti novi odbor. Prva potreba Idrije je železnica, da se to dobi, treba bo intenzivnega delovanja. Drugo nič manj važno vprašanje je naše šolstvo, ki je v drugem mestu za Ljubljano v najslabših razmerah. Dežela, kateri Idrija vsako leto plačuje do 60.000 K doklad, ne stori nič v prid nji. Učiteljstvo in poljedelskemu ministru se ne more očitati, da bi ono storilo premalo za naše šolstvo. Ko je g. župan omenil poljedelsko ministrstvo, čulo se je na galeriji več ogorčenih klicev kakor: Podpira se goljufijo, pospešujočo Gospodarsko zvezo, idrijski državni delavec pa prebiva v vlažnih kleteh itd. Omenil je nadalje, da bo treba skrbeti za obrtno nadaljevalno šolo. Dobro je tudi, da skušamo dobiti rudarsko akademijo. Idrija, je nujno potrebna sanacije. Iz temeljitega govora spoznati je lahko, da je treba za tako delovanje sposobnih in delavnih mož, a ne od farjev komandiranih kimovcev. Ko je še v imenu odbornikov častital g. J. Koršič izvoljenemu županu, čemur se je navzoče občinstvo pridružilo z viharno ovacijo, zaključila se je pomembna seja.

Na čast g. županu priredila so narodna društva, delavsko bralno društvo, „Sokol“, mestno gasilno društvo in godbeni klub baklado in serenado. Pred stanovanjem gosp. župana zbrala se je velika množica idrijskega prebivalstva, katera mu je prirejala prisrčne ovacije. Pevski zbor del. bral. društva zapel je lepo 3 moške zборе. Od tu podala so se društva in občinstvo pred hišo g. podžupana J. Šepetavca, kateremu se je napravila tudi burna ovacija. Slavlje zaključilo se je z veselico v „Čitalnici“, kjer je bila najboljša zabava. Vse je bilo navdušeno, saj se je slavila zmaga narodne in napredne misli.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6 decembra.

— **Osebnosti.** Sekoijski svetnik v trgovinskem ministrstvu gosp. dr. Edvard Urbantschitsch je imenovan ministerialnim svetnikom. — Imenovani so davčni pristav gosp. Josip Vardjan davčnim kontrolorjem, davčni pristav g. Jakob Milavec davčnim oficialom, davčni praktikant g. Rajko Mlejnik in pomorski podčastnik g. Matevž Habjančič za davčna pristava.

— **Nemško stališče.** Postulati nemških strank za uredbo jezikovnega vprašanja na Češkem so razglašeni. V nas vlada splošno mnenje, da po tistih načelih, kakor se uredi jezikovno vprašanje za Nemce na Češkem, se uredi tudi za Slovence na Štajerskem in na Koroškem. Nemci niso tega mnenja, njih stališče je: koder smo v manjšini, zahtevamo zase vsaj ravnopravnost, koder smo v večini, ne priznamo nikake ravnopravnosti. To se je pokazalo tudi sedaj. Klub nemških nacionalcev je vzel omenjene postulate na znanje z izrečnim zavarovanjem, da smejo veljati samo za Češko in da se jezikovno vprašanje ne sme analogno urediti v drugih kronovinah. „Grazer Tagblatt“, glasilo nemških nacionalcev, pravi celo, da zamore po sedanjem političnem položaju tistim, ki so v skrbeh, v pomirjenje namigniti: Ravno nasprotno. — Pisava „Grazer Tagblatt“ naredi utis, kakor da je med vlado in med nemškimi nacionalci že dogovorjeno, da se zgodi na Štajerskem in na Koroškem Slovincem ravno nasprotje tega, kar se stori Nemcem na Češkem. Konstatujemo vse to danes brez komentarja in le vprašamo: Kaj pa „lepi klub“, tista „Slovenska zveza“ pod čije ožlindrano zastavo so zbrani vsi slovenski poslanci iz Štajerske?

— **Oderuštvo na Dolenjskem.** „Slovenec“ članki o oderuštva na Dolenjskem so napravili primerno senzacijo, in vsi poštenomisleči ljudje naglašajo v tem, da se mora oderuštvo zatreti, oderuhte pa brezobzirno razkrinkati. „Slovenec“ je v svojih člankih trdil, da se tisti, ki z visokimi obrestmi derejo kmeta, s ponosom imenujejo liberalce. To nas je napotilo, da smo pregledali svojo zbirko raznih dokumentov, češ, morda najdemo kak dokaz za to liberalno oderuštvo. Dasi je naša zbirka prav obilna, vendar niso našli nobenega takega dokazila. Pač pa smo našli nekaj drugega, namreč sodni

odlok šte. 9356 III. 1893/617, odlok o razdelitvi izkupila, ki se je doseglo pri eksekutivni prodaji posestva Jožeta Kranjceviča iz Kobil št. 1. Kranjceviču so bila prodana zemljišča vložna številka 54 in 524 kat. obč. Senuše in vl. št. 114 kat. obč. Ravno. Glavni upnik je bil Viljem Pfeifer iz Krškega, katoliško narodni državni in deželni poslanec, branitelj vere in prijatelj slovenskega kmeta, o katerem je škof pisal v pastirskem pismu, da pripelje ljudstvo nazaj h Kristusu kralju. Način, na kateri skuša Viljem Pfeifer pripeljati ljudstvo nazaj h Kristusu kralju in mu pomagati iz vseh težav, je razviden iz zgoraj omenjenega sodnega odloka o razdelitvi izkupila. Tam so našli vknjiženi dolgovi. Videti je, da se je Jože Kranjcevič z vsemi silami trudil, da zadovolji svoje upnike. Na prvih petih mestih vknjižene dolgove je vse poplačal in je tako prišel Viljem Pfeifer v prvo vrsto. O njem določa sodni odlok o razdelitvi izkupila.

»6. Na 7. mestu dobi Viljem Pfeifer iz Krškega napovedano tirjatev iz dolžnega pisma z dne 30. julija 1879 in sicer:

a) glavnico . . . 259 gld. 30 kr.

b) 6% obresti od 3 let . . . 46 » 67 »

c) stroškov popotnice in kolekov 3 » — »

7. na 8. oziroma 12. mestu dobi isti Viljem Pfeifer tirjatev iz sodne poravnave z dne 5. septembra 1879 številka 10.252 in cesije z dne 7. julija 1882

na kapitalu . . . 110 gld. — kr.

10% obresti od 3 let . . . 33 » — »

in vknjižene zvršilne troške . . 11 » 41 »

8. na 9. oziroma 16. mestu dobi isti Viljem Pfeifer na svojo tirjatev iz poravnave z dne 5. septembra 1879 šte. 10.253 in cesije z dne 27. februarja 1884 in sicer:

glavnico . . . 200 gld. — kr.

triletno 10 odstot-obresti . . . 60 » — »

in vknjižene troške 12 » 04 »

9. Ostalo skupilo z 24 gld. 58 kr. dobi tudi Viljem Pfeifer na račun svojih tirjatev na 10. stavku.

Ta uradni odlok govori cele knjige. Viljem Pfeifer pomaga kmetu s tem iz stiske, da ga spravi na beraško palico, pripelje kmeta h Kristusu kralju s tem, da ga z 10% obrestmi sleče do nagega. In ta mož je katoliško-narodni poslanec in je bil izvoljen na škofov ukaz in s pomočjo duhovščine. Jemati 10% obrestiv časih, ko je povprečna obrestna mera 5%, je oderuštvo v smislu § 1. zakona z dne 28. maja 1881, št. 47. drž. zakona. Viljem Pfeifer je dobro poznal Kranjcevičovo stisko in je to stisko ubozega kmeta porabil, da je sebi naklonil dobiček, ki je po svoji brezmernosti v stanu spraviti dolžnika v gospodarsko pogubo — storil je torej v smislu citiranega zakona pregrešek, ki se kaznuje z ostrim zaporom od enega do treh mesecev in v denarjih od 100 gld. do 500 gld. Pfeifer ni bil kaznovan, ne v tem slučaju, ne v katerem drugem, dasi ima na svoji vesti vse polno taci slučajev oderuštva, zato pa je postal katoliško-narodni državni in deželni poslanec, steber vere in zaščitnik kmeta!

— **Proti zapriženemu zaslisevanju priči in strank** piše nemški sodnik: Popolna odprava zaprisege priči je edini dosledni razvoj prava in pravde. Kakor je kanonsko pravo v moderni državi odstranjeno, tako mora v njej tudi na polju pravnega prava zginiti zadnji ostanek cerkvene moči, ki živi v rabi prisega. Prisega je brez dvoma religiozno dejanje, ker se ž njo na slovesen način Boga kliče. To se pa kaj malo poda v okvir naših današnjih sodnih dvoran. Krščanska religija prepoveduje priseganje. Sodnije v današnji državi morajo biti medkonfesionalne, ker one ne delajo razločka med ljudmi po njih nabožnih, političnih in drugih nazorih. Za narod brez religije je prisega prazna formula obljube, resnico govoriti, za religiozen narod pa je težka muka njegove

vesti. Kant označuje s pravico prisego kot »tortura spiritualis«. Raba tega mučila, da se izsili resnici odgovarjajoča izpoved, daje našemu sodniškemu postopanju še zelo srednjeveški značaj. Prisega pritiska na pričo, ki pa pove resnico skoro vedno samo vsled kazni, s katerimi se kaznuje kriva prisega. Isti uspeh bi pa moglo doseči tudi priprosto zagroženje kazni radi krive izpovedi pred sodnijo. Pridevek religiozne prisega, da se izkaže resnica, je popolnoma odveč. Vsaka priča izpove vedno le svojo resnico, svoje osebno opazovanje in pojmovanje stvari. Ako bi se vse krive prisega, ki se storé pred sodnijo, kaznovala, kakor zasluži, potem bi se moralo pač zidati še zelo mnogo kaznilnic. Proti krivim izpovedbam imamo le jedno učinkljivo sredstvo, in to je to, da jih sodnik, pred katerim se store, radi prisega same ne sprejme slepo za resnične, ampak jih po mogočnosti skrbno pretehta in prostega uvaževanja dokazov ne smatra samo kot pravice, ampak kot dolžnost. Ako krive priče zapazijo, da se jim vendar ne verjame, si bodo rajše prihranile riziko krive izpovedi in sploh ne bodo izpovedale. Prisega kot resnica izsiljujoče sredstvo je pri tem popolnoma brez pomena in naj se, da se ohrani sveto ime božje, rajše opusti.

— **„Čujte, čujte, „Domoljub“ dobi bratca!“** Pod tem vabljlivim napisom naznanja lažnivi „Domoljub“, da namerava g. klerikalci izdajati nabožen list „Bogoljuba“. Omenjamo to zategadelj, ker ima ta list namen, izpodriniti „Zgodnjo Danico“. „Zgodnja Danica“ ni več tako bedast list, kakor nekdanj in to klerikalcem ni po volji. Njih načelo je, da se mora ljudstvo poneumnjeovati in v ta namen ustanove „Bogoljuba“, ki bo menda nekaj slovenski „Pelikan“ ter bo vedel obilo pripovedovati o framazonih in o čudežih. Poleg tega imajo klerikalci tudi blagi namen, odjesti Blaznikovi tiskarni nekaj zaslužka.

— **Šinkovcu v slovo.** Z Jesenic se nam piše: Izpolnila se nam je vroča želja. Šinkovec, naš Avgustin Šinkovec nas zapusti. „Slovenec“ nam ni še nikdar prinesel tako radostne novice. Vse se je razveselilo sporočila, da smo se le iznebili Avgustina, samo „ajmoht“ se je skisal. Skoraj pet let je Avgustin Šinkovec razgrajal in ščuval na Jesenicah. Srečno je napravil toliko prepira in sovraštva, kakor ga tu ni bilo še nikdar in le gorenjskemu strahu pred vsako črno suknjo se ima zahvaliti, da mu tu ni bilo treba učiti priči-tretjrednic, kako naj govore pod prisego. Pač pa je dosegel, seveda s pomočjo škofa Jegliča, da je že dosti ljudij izstopilo iz katoliške cerkve. Kadar odide Avgustin, mu napravimo slavlolik z napisom „Dobro odišli — dušni pastir!“ Tudi pokadili bomo za njim in mu klicali: Adijo, pa zdravi ostanite, gospod Avgustin Šinkovec. Nas, nepopoljšljivih liberalcev nikari ne pozabite! Ko bi pa Avgustin še ajmohtarje odpeljal seboj in naredil v Škofljoki za Ferjanko novo gostilno, bi mu tu še spomenik postavili. Kdo pride zdaj sem za župnika, nam ni znano, pa nas tudi dosti ne zanima. Če nam bo delal kaj preveč nadlog, pa pojdemo za tistimi, ki so se iznebili vseh katoliških popov z jednim samim korakom.

— **Ricmanje in Rojan.** Dunajska „Information“ je pri „Slovenec“ jako v čislih. Rad jo citira, rad se nanjo sklicuje in kadar je prilika, povdarja posebno, da izraža „Information“ nazore vlade. Sedaj je „Information“ spregovorila tudi o Ricmanjih in o Rojanu, toda to pot je „Slovenec“ neče citirati, to pot je popolnoma zamolčal mneje „Information“ o tej zadevi. Če „Slovenec“ kaj ne omeni, je gotovo zanimivo in zato podajamo v naslednjem mnenje „Information“ o Ricmanjih in Rojanu. „Information“ piše med drugimi: „Tu stojimo hkratu pred gibanjem „proč od Rima“, ki se bo, ako visoki cerkveni krogi nemudoma ne sprejme svojega vedenja nasproti slovanski večini prebivalstva, hitro širilo ter bi moglo p. resnosti in intenzivnosti prekositi analogno gibanje na severu države. Vzroki gibanju so skoro izključno v narodnih motivi. Sistematično so

Dalje v prilogi.

v zadnjih letih izrivali slovenski jezik iz cerkva Trsta in Istre; visoki cerkveni krogi so se le preračali pokorili diktatom liberalne camorre, so se s tem vedno bolj odtujevali večemu delu prebivalstva ter so sami in skoro zavestno hranili nezadovoljnost, ki je sedaj hkratu buknila. Zlasti v imenovanih dveh krajih (v Rojanu in Riemanjih) so zavladali naravnost neznošni odnošaji. Minolega leta je vse prebivalstvo v Riemanjih prestopilo k unijatski cerkvi in unijatski škof Drohobice je osebno prišel na lice mesta, da se prepriča o razmerah v novi župniji svoje škofije. Od tedaj obstoji v cerkvi v Riemanjih staroslovensko bogoslužje in je do nedavno vladal razmeren mir. Sedaj pa se je novi škof tržaški, dr. Nagl, dal zavesti do koraka, ki je moral usodno delovati. Naložil je kaplanu v Riemanjih, naj takoj odpravi staroslovensko bogoslužje, sicer bo on (kaplan) odstavljen od službe. Zajedno je bilo odrejeno nasilno iztirjevanje pristojbin za župnijo Dolina, h kateri so po pred spadali Riemanji. Odgovor prebivalstva na to je bil v prvi do dr. Milaša v Zadru. V Rojanu so stvarji nekoliko drugačne in kažejo več analogije z razmerami v ostalih župnijah Trsta in Istre. Postopanje rojanskega župnika Jurizze — tega tipa italijanske duhovščine v župnijah Primorja — je slednjič nezadovoljnost slov. prebivalstva prignalo do skrajnega. Slovenski jezik se izriva iz urada in šole in prebivalstvo noče več nikakor dopuščati, da bi se njega jezik sedaj izrinil še iz cerkve. Že davno so bile razmere v Trstu in Istri take, da je moralo priti do očitnega spora. Gibanje bo morda še možno utesniti, ali, to se umeje ob sebi, ne z malenkostnimi koncesijami, kakor se jih meče prosečim in premagancem, ampak le s privoljenjem popolne enakopravnosti. Ob nadaljevanju odrekajočega vedenja v Rimu Slovenci ne morejo nič izgubiti, nasprotno, oni morejo le pridobiti, kajti ustanova narodne cerkve bi bila zanje velike koristi tudi v narodnem pogledu. Na Rimu je torej sedaj, da si premisli stvar.

— „Splošno sumničenje ljubljanskih duhovskih krogov“ imenuje »Slovenec« naša razkritja za čistost drugih (!) vnetega nečistnika Lukca, ki je pred nekaj leti zakrivil v šenklaškem farovžu dejanje, ki spada pod § 125 k. z. Dekle, ki ni imelo prav nobenega povoda svojega nekdanjega kateheta obrekovati, pravilo je o tem dejanju pri raznih prilikah raznim gospodom, kateri so pripravljeno to tudi pod prisego potrditi. Uložite torej tožbo in mi nastopimo dokaz resnice. — Kar se pa tiče drugega dejanja, poglejte »fantov« obraz, zlasti jezuitsko dolgi — onemu »gospodu« frapantno podobni nos in vprašajte ona skrita vrtica, ki peljejo (na potu in študentovskih ulic — na Grad) na neki vrtič za »korarskim ringom« kolikokrat so neki »gospoda« skoz nje »smuknili« boječ se, da bi njih »na korarskem ringu« kdo videl iti k »rendezvous-u« potem boste tudi radi tega dejanja območniki.

— Obsojen klerikalec. Matija Hladnik, gostač v Črnem vrhu pri Idriji, je vnet klerikalec. Vse verjame, kar čuje iz duhovniških ust in ker ima grd jezik, raznaša vse laži, ki jih je čul od duhovnikov. Odslej bo pa menda previdnejši, ker jo je pošteno skupil. Dne 3. novembra t. l. je namreč Matija Hladnik v gostilni Dom. Rudolfa na Črnem vrhu, ko je bilo ravno jako veliko gostov navzočih, na različne načine napadal in sramotil dr. Tavčarja, kakor se je pač naučil od duhovnih gospodov. Trdil je, da je dr. Tavčar izdal knjižico, v kateri piše, da je Matija božja poganka, Sveto Rešnje telo pa da nič ni. Tudi je zatrjeval, da ima to knjižico doma in da je to tudi »Slovenec« objavil. Šel je celo iz gostilne h kaplanu, katerega je dobil na cesti, in menda zahteval dotično »Slovenca«. Ko je prišel zopet v gostilno, je izjavil, da mu kaplan že preskrbi dotične liste, potem pa rohnal, da je dr. Tavčar »lump«, ker izdaja takšne liste. Dne 28. novembra je Matija Hladnik pri sodnji v Idriji prejel za vse to zaslužen plačilo. Ta dan je bil namreč obsojen na deset dni zapora, poostrenega s postom. Morda bo zdaj previdnejši pri raznašanju tega, kar je slišal od duhovščine.

— Repertoire slovenskega gledališča. Danes se ponavlja prvič krasno vspela slika iz pariškega in igralskega življenja »Zaza«, v kateri ima ve-

liko in prelepo ulogo naša ljubimka, gđ. K. Růčková. — V ponedeljek, na praznik, se igra popoldne ob znanih cenah narodna igra s petjem »Gospod Jakob«, zvečer pa se poje velika Smetanova opera »Dalibor«. — Prihodnja predstava bo šele v petek, 22. t. m. Opera pripravlja veliko češko opero »Pso glavci« K. Kovačoviča in H. Sienkiewicza dramo iz Neronovih časov »Quo vadis?«

— Večer Konopnicke. Odbor »Sploš. slovenskega ženskega društva« vabi še enkrat cenjeno občinstvo na »Večer Konopnicke«, ki ga priredi jutri, v nedeljo, v Sokolovi dvorani »Narodnega doma«. Dobrodošel je vsakdo. Ako morda kdo po pomoti ni dobil vabila, mu je na razpolago zvečer pri blagajni. Začetek je točno ob polosmih zvečer. Med izvajanjem posameznih točk vstop v dvorano ni dovoljen.

— „Radogoj“, podporno društvo za visokošolce pošilja svojim podpornim članom za tekoče leto poštno hranilnične prejemnice ter prosi, da se iste po možnosti hitro in glede na dobri namen in pomanjkanje podpornih sredstev tudi izdatno uvažujejo.

— „Rokovnjači“. Dr. prof. K. Glaser je prevel »Rokovnjače« na nemški jezik; nemški dialekt je priredil nemški dunajski ljudski pisatelj. Bivši režiser slovenskega gledališča, g. Rudolf Inemann, je »Rokovnjače« na povabilo g. ravnatelja Vojte Slukova prevel na češki jezik ter se bodo igrali Rokovnjači v praškem gledališču v »Uraniji«. Bralno društvo v Zagorju ob Savi uprizaro »Rokovnjače« o božiču; čitalnica v Kranju pa »Desetega brata«.

— Obrtni shod. Opozarjamo novič na obrtni shod, ki se vrši jutri in v ponedeljek.

— Učiteljske vesti. Dež. šolski svet je imenoval za nadučitelje na sedanjih svojih mestih gg. Fr. Kutnarja v Žužemberku, Jakoba Stuparja na Brdu, Vinkota Berceta v Št. Janžu in Frana Škulja v Trzinu. Gosp. Fran Punčuh v Vipavi je imenovan nadučiteljem v Vrhpolju. Definitivni sta postali gospd. Frančiška Martinčič v Vrbovem in gospd. Ana Tomec, ki pride iz Blok v Stopič. Na lastno prošnjo so premeščeni gospd. Terezija Bole iz Vrabč v Vrhpolje, g. Fran Reiniger iz Kočevja v Drago, in nadučitelj v Mošnjah g. Ignacij Rozman v Veliki Podlog. Učitelj v Starem trgu pri Ložu g. Gašpar Gašparin je šel v pokoj. Šolskemu vodju v Črnomlju g. Fr. Šetini je bilo na podlagi inspekcijskega poročila izrečeno priznanje.

— O zavarovanju zasebnih uradnikov za starost in onemoglost in nedeljskem počitku v odvetniških in notarskih pisarnah se nam piše: Ti vprašanji je državni poslanec vitez pl. Berks zopet sprožil. Vsled inicijative društva, slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju je prve dni t. m. opozoril načelnika socialno političnega odseka dr. Grossa, da je že preteklo poldrugo leto, kar se je predložil načrt postavi zavarovanju zasebnih uradnikov; rekel mu je, da nikakor ne gre, da bi tako važna stvar v odseku zaspala, to tembolje, ker je v širših krogih obudila upanje na ugodno rešitev. Nadalje se je tudi predložil socialno političnemu odseku predlog zaradi uvedanja nedeljskega počitka v odvetniških in notarskih pisarnah. Vprašal je toraj načelnika socialnega političnega odseka, če je isti voljen potrebno ukreniti, da bodeta te dve zadevi kmalu rešeni. Načelnik tega odseka, dr. Gross, izgovarjal se je na poročevalca dr. Fořta. Dr. Fořt pa je trdil, da bode o prvi zadevi poročal, kakor hitro mu bode to dopuščale razmere v zbornici, zlasti ker je vprašanje o zavarovanju za starost in onemoglost itak tudi točka o čeških spravnih predlogih. Glede nedeljskega počitka je pa poročilo izgotovljeno, ter tudi že na dnevnem redu in se bode o njem razpravljalo, kakor hitro mine sedanji kritični položaj v zbornici.

— V Mozirju je po kratki bolezni preminol kaplan g. A. Šijanec. Pokojnik je bil tihe nravi in jako blagega in plemenitega srca. Med prebivalstvom ni delal sovražstva in ni v nemal nepotrebnih preprirov, kakor to dandanes, žalibog, dela toliko duhovnikov. Pogreb njegov je bil veličasten. Razun lepega števila duhovni-

kov in velike množice domačih župljanov udeležilo se je pogreba tudi dosti njegovih prijateljev iz Šoštanja, Velenja in še od drugod. In ko so krsto položili v grob ter so mu pevci še zapeli nagrobnico v slovo, solzila so se vsa očesa, kar pač priča, kako ljudstvo ljubi pravega duhovnika, kakršen je bil pokojnik. Med mnogimi venci, kateri so se na krsto položili, bil je tudi venec mozirskih tržanov z napisom: »Miroljubnemu svečniku! Ohranimo blagemu pokojniku trajen spomin!«

— Staro licealno poslopje, v katerem so se šolali tisoči in tisoči dijakov skoraj eno stoletje, bode kmalo izginito s površja. Da se ohrani spomin na to zgodovinsko poslopje, fotografiral je tukajšnji fotograf gospod Davorin Rovšek pročelje od Vodnikovega trga, od šolskega drevoreda in dvorišča. Fotografije so v kabinetni obliki ter jako okusno izpadle. Vse tri slike dobé se v njegovem atelijeju, Kolodvorske ulice, za ceno 30 kr. komad. Sprejme se tudi naročilo za okvir.

— Panorama. Prihodnji teden jo udarimo v Bosno. Kraj je zato lep, ker je slovanski. Obiskali bomo Sarajevo, kjer se bomo delj časa mudili, potem kopališče Ilidže, potem glavno mesto v Hercegovini Mostar, Jajce, ki so jih pred 25 leti vzeli naši Turkom, Banjaluko, Travnik, Kupreš in veliko drugih krajev. Za božič bo baje prišel Vatikan na vrsto.

— Izpred porotnega sodišča. Na zatožni klopi je včeraj sedel 54 let stari vžitkar Jakob Demšar iz Jeličevca vrha v idrijskem okraju, zaradi hudodelstva zažiga. Iz gole hudobije in iz sovražstva je zanetil v noči od 11. na 12. novembra letos na slamnati strehi Govékarjeve hiše, v kateri je sam na vžitku bival, ogenj. Ta se je s tako hitrostjo razširil, da so si domači komaj rešili golo življenje in živino iz hleva; gostinja Mica Leskovec je bila v smrtni nevarnosti, ker se je predolgo mudila v podstrešni sobi in se je pri tej priliki na životu hudo opekla. Vsled burje vnela bi se bila kmalu kakih 400 korakov oddaljena sosedna hiša, da niso ljudje mokrih rjuh na streho pokladali in jo pridno z vodo polivali. Matevžu Govékarju je požar uničil hišo in kozolec z vsemi pritliklinami vred, katera škoda je zanj tem občutljivejša, ker je bil le za malo svoto 1400 K zavarovan. Obdolženec Jakob Demšar je svoje dejanje popolnoma priznal, in ker so porotniki vprašanje, če je on res kriv hudodelstva zažiga, potrdili, obsodilo ga je sodišče na šest let težke ječe in mu kazen tudi poostrilo s postom vsaki mesec. Demšar je bil znan kot goreč klerikalec in tercijal.

— Saltomortale pred naborno komisijo. Pri Židanu je bil včeraj naknadni nabor, na kateri je prišel tudi neki mladenič iz Galicije. Zali in lepo rasli dečko je stopil pred komisijo, a ko je bil potrjen, je napravil pred celorešno komisijo saltomortale, da se je stresla Židanova hiša. Seveda so vsi člani udarili v smeh, ker se na naboru kaj takega pač še ni primerilo. Potrjeni fant je po poklicu akrobat.

— Ulom v Kolodvorskih ulicah. Danes ponoči se je v Kolodvorskih ulicah št. 28 utihotal tatekozi podstrešno okno v skladišče in odtod je šel k prodajalnici, kjer je na vratih ubil šipo in potem odprl vrata, ker je znotraj tičal ključ v ključavnici. Tat je odnesel dva črna kovčega, 24 ovratnikov št. 39 z napisom »Tolstoj«, »Manilla« in »Matej Orehek, Ljubljana« 12 belih in 6 pisanih manšet, dve denarnici, dve broži, ženske dižme št. 38 in 39, 12 moških srajc št. 39, moške črvelje za hribolazce, nekaj deških čepic, gumbe za manšete, 3 ali 4 volnene srajce in več žepnih nožev. Škode je približno 80 K. Tatu še dosedaj niso prijeli.

— Popadljiv pes. Včeraj popoldne je na Poljanski cesti pes mesarja I. B. ustavil na cesti natakario Ano Poganičnikovo na Francovem nabrežju št. 13 in je ni pustil naprej. Malo časa popred je isti pes popadel nekega neznanega moškega za nogo.

— Nagajiv hlapec. Ivan Dolenc, hlapec na Starem trgu, je pripeljal včeraj popoldne s tovornim vozom po Poljanski cesti po tiru električne železnice in se ni hotel izogniti s tira tako, da je moral električni voz ustaviti.

— Voli in krave ustavili vlak. Blizu postaje Dobropolje so včeraj popoldne ušli gonjaču Francu Peterlinu iz Zdanske vasi voli in krave, katere je gnal nekemu mesarju v Ljubljano. Pobegla živina je krenila na železnični tir in dirjala naprej. V tem času je privozil osebni vlak in ker se voli in krave niso hoteli izogniti, se je moral vlak ustaviti in počakati, dokler niso nagnali živine s proge.

— Zaprl se hlapca Andr. Finka iz Male Račne. Na Ambroževem trgu št. 7 je ukradel hlapcu Ivanu Vojcu kovčeg, ga nesel v neko gostilno in pobral iz njega vso obleko in črvelje, v vrednosti okoli 60 K. Hlapcu Ivanu Fležarju je vzel uro, srebrno verižico in zlat prstan in hlapcu Josipu Smejcu je ukradel suknjč. Prijeli so ga na kolodvoru, ko se je hotel odpeljati.

— Na električni železnici je bil danes dopoldne v Sv. Florijana ulicah oviran promet. Antonu Pehiču iz Turjaka so padle s sank vreče z moko na tir električne železnice in tudi sanke so obtičale na tiru. Morali so vpreči dva para konj, da so sanke potegnili naprej.

— Nepoštena služkinja. Včeraj popoldne so zaprli Marijo Schneeberger iz Voitsberga na Štajerskem, ker je svoji gospodinji, trafikantini A. S., na Dunajski cesti, kradla denar in znamke. A. S. ima škode okoli 60 K. Tatice so izročili dež. sodišču.

— Težka poškodba. V Križih pri Trzinu je v neki gostilni udaril jeden fant potujočega pilarja Vencelna Artnerja s tako silo na levo oko, da sedaj nič ne vidi. Artnerja so pripeljali v bolnico.

— Ulom v Trnovski cerkvi. Včeraj zvečer utihotal se je tat v Trnovsko cerkev in je ulomil z dletom tri pušice, v katerih pa je dobil le okoli 4 K drobiža. O tatu nimajo še nobenega sledu.

— Nezgoda. Andrej Žnidaršič, 46 let star, mizarški mojster v Grahovem, je nesel včeraj tram v ledenico, pri tem mu je spodrsnilo in je padel in si zlomil levo nogo pod kolenom.

— Nogo zlomila si je čuvajeva žena Jera Šusteršič v Logatcu. Padla je po stopnicah. Prepeljali so jo v deželno bolnico.

— Z doma pobegnil je dne 30. m. m. 15letni posestnikov sin Fr. Šturm. Velike čolnarske ulice št. 13. Šel je menda na Gor njsko.

— Izgubil je včeraj v mestu inženér K. S. štiri zlate po 20 K in 110 K papirnatega denarja in dva gl. in to ali med vožnjo z električnim vozom iz kolodvora do Mestnega trga ali pa potem po poti od Mestnega trga, po Špitalskih in Wolfovih ulicah do Kongresnega trga in nazaj do hotela »Lloyd«.

— Izgubljene reči. Mizar I. St je izgubil nekeje v mestu zlat za 20 K in dva srebrnjaka po 2 K in nekaj drobiža.

— Društvena godba koncertuje dne 8 t. m. zvečer ob 8. uri v restavracijskih prostorih gospoda Petra Mayerja ml. v Kranju.

— Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 23. do 29. novembra 1902. Število novorojencev 25 (= 34.63 ‰), mrtvorojencev 1, umrlih 21 (= 28.09 ‰), mej njimi jih je umrlo za jetiko 4, za vnetjem sopilnih organov 3, vsled mrtvouda 2, za različnimi boleznimi 12. Med njimi je bilo tujcev 10 (= 47.6 ‰), iz zavodov 14 (= 66.6 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za škariatico 3 osebe.

* Najnovejše novice. Zastrupljeno mašno vino. V Pulstu na Koroškem se je župnik pri povzdigovanju zgrudil nezavesten na tla. Konstatiralo se je, da se je zastrupil s mašnim vinom, ki je iz cerkvene kleti. Državno pravdnitvo je začelo preiskavati zagonetno zadevo. — V procesu Schalk-Wolf se stavi porotnikom 21 vprašanj. — Sestra kraljice Drage se poroči z ruskim diplomatičnim agentom Marinkovičem. — Mlad par ustrelijen so našli v vozu prvega razreda v Ludwigs-hofnu na Nemškem. — Štrajk lekarniških pomočnikov se je začel včeraj po celi Galiciji. — Pisatelj načelnik tatov. V Budimpešti so zasačili zelo predrzno tatinsko družbo, kateri je načeloval pisatelj Neszterhazy. — Hotel »Lincoln« v Čikagu je zgorel. Zgorelo je tudi 14 oseb. — Slep par oproščen. Dunajski porotniki so enoglasno oprostili ravnatelja Anglo-banke, Vinc. Krämerja. Potrdili so sicer vprašanje zaradi sleparstva 36.000 K, a so zanikali dodatno vprašanje o namenu škodovati. —

Zaradi uradnega poverjenja je bil obsojen tajnik okrajnega ubožnega sveta v Novem mestu, Fellner v triletno ječo. — Tri smrtne obsodbe. Sodni dvor v Gospiču je obsodil na smrt brata Vazo in Stefana Kongrga ter njunega prijatelja Ivančevca zaradi skupnega umora. — Za prenos Zole v „Pantheon“ so predlagali v zbornici socialistični poslanci. — Eksplozija. Na parniku „Pongreso“ v Južni Ameriki se je razpočila posoda olja, 11 mož je mrtvih.

* **Nadvojvoda Ferdinand**, najmlajši brat našega prestolonaslednika, je bil v jeseni imenovan poveljnikom 18. peš-brigade ter bo odslej stanoval v kraljevskem gradu na Hradčanih, ki bo zdaj zopet oživel. Grad je zares »kraljevska zgradba«. Kakor znano, stanoval je v gradu tudi ranjki prestolonaslednik Rudolf. Sicer pa stanuje na gradu vselej tudi opatinja plemenitaškega ženskega zavoda, ki pa je vselej avstrijska nadvojvodinja.

* **Gostija brez neveste**. V Starčovi je imel kmet Sirčev hčerko, ki je slovela za prvo lepotic. Odbila pa je vse snubače, ker je ljubila revnega mladeniča Dušana Petroviča. Oče pa jo je prisilil, da se je udala za bogatim kmetom Rado Božićem. Ko so se peljali svatje v cerkev, skočil je nenadoma v nevestin voz, preden je mogel ženini prisesti, ljubček Petrovič ter poglaval konje v tek. Šele proti večeru sta poslala voz nazaj, a njunega skrivališča niso našli. V kljub temu pa se je vršilo gostovanje dalje brez neveste, in ženini so celo plesali.

* **Koliko stane strel iz karnona**. Avstrijska mirovna družba je izračunala na svojem zadnjem shodu, da velja vsak strel iz velikega topa, kakršne imajo moderne vojne ladje, smodnik in krogla 4160 frankov. Ako pa se pomisli, da je tak top po 93 strelih neraben, kar zopet velja 4340 frankov, tako da znaša enkratni strel nič manj kot 8500 frankov.

* **Društvo rešiteljev življenja** se je ustanovilo v Berlinu. Namen društva pa ni, ljudem reševati življenja, temuč je le nekako športno društvo, ki bo opazovalo, pod kakšnimi okolnostmi se rešuje ljudem življenje in kako se rešitelji in rešeni pri tem vedejo.

* **Zviti tihotapci**. Na belgiško francosko mejo se je pripeljal po cesti k carinskemu uradu več vozov s svati, ki imajo navadno prost prehod. Svati so ustavili in bili veseli. Toda carinski uradnik se ni pustil motiti, nagovoril je nevesto, ki je bila zakrita z gostim zavojem, a ta mu ni odgovorila. Odgrnil je predrzo zavoj, a to je bila napravljena postava iz cinka, v koji je bil najbrže špirit, ki so ga hoteli prepeljati tihotapci preko meje, ne na bi plačali visoke carine. Ko so videli tihotapci, da jih je uradnik izvohal, so se hitro vsedli na vozove ter kmalu izginili.

* **Levi, ki ga je bolel zob**. Veliki in stari lev v zverinjaku v St. Louis v Združenih državah je bolehal za obolenjem zob. Zobozdravnik mu je vrgetl v mesu več porcij morfija, lev je zaspal in zobozdravnik mu je s kovaškimi kleščami izpikal pokvarjen, izgleden kočnik. Drug dan je imel sicer lev še malega »mačka« po morfiju, a zdaj je zopet zdrav in vesel.

* **Ameriška kultura**. V Lenoxvillu je neki zamorec umoril ženo nekega meščana. Takoj se je vzdignilo celo mesto ter lovilo zamorca s psi. Psi so ga tudi dohiteli in vsega razmesarili. Ker pa je še živel, spustili so ga s truplom umorjene vred v neki izsušeni vodnjak ter ga pustili notri štiri dni. Ko so ga izvlekli s truplom umorjene, je mrlič že napol razpadel in črvi so lezli po njem. Zamorec pa je bil blazen ter si je bil v besnosti popolnoma zgrizel jezik.

* **Kakšen je bil prazgodovinski človek?** V Krapini na Hrvaškem so izkopali deset odraslih ljudi in nekaj otrok iz prazgodovinske dobe. Znani antropolog, dvorni svetnik Hagen, je fotografiral in opisal te ostanke naših pradedov. Značilno je, da so govorilne mišice še tako slabo razvite, da so lahko zanesljivo sklepa, da ti ljudje še niso imeli govornice. Glave so neizmerno velike, obraz širok, nos ploščat, truplo dolgo, noge pa prav kratke. Najdba bo močno vplivala na Darwinov nauk.

* **Umrli ob mrtvaškem odru svojega sina**. Zelo tragičen prizor se je prigodil te dni v Belgradu. Senator Peter Gjorgjević je umrl, preden je dospela njegova osivela mati. Ko je potem prišla ter našla sina že na mrtvaškem odru, jo je tako pretreslo, da se je zraven odra zgrudila po kapi zadeta mrtva.

* **Svojo učenko poročil**. Vseučilišni profesor v Gradcu, H. Spitzer se je poročil s svojo slušateljico Ireno Stepichnegg, hčerjo suspendiranega celjskega odvetnika. Kakor znano, ima eno nevestino sestro Wolf za ženo.

* **Ptičja liga**. Za varstvo ptičkov imajo v Petrogradu »otroško ligo«, ki ima v nemati otroke in mladino za lju-bezen do ptičkov in živali. Sprejemajo se fanti od 16, dekleta od 15 let, plačati ni treba nič. Tu se gre za novo izgoj mladine. Po zimi bodo za nje prirejali

predavanja, otroci pa bodo na določenih krajih krmili ptičke.

* **Prebivalstvo Evrope** je po zadnjem številjenju 401 milijon ljudi ter se je pokazal za zadnje stoletje prirastek 129%. Na Francoskem je prebivalstvo samo za 44% napredovalo.

* **Dvojezičnost na Pruskem**. Občinski svet v Metzu je sklenil s 18 glasovi proti 8 glasom, da je vse napise ulic napraviti dvojezične, to je nemške in francoske ter je svoj sklep motiviral, da je to potrebno v interesu trgovine in obrti. 32 let je, odkar so odstranili francoske ulične napise, a sedaj so se morali zopet k istim vrniti nazaj. Vlada bo najbrže sklep razveljavila, ker se je sicer bati, da bi se začelo z dvojezičnostjo tudi v Poznanju, a to bi bila taka nevarnost, kakor bi bili nevarni za Avstrijo dvojezični napisi v Trstu in v spodnještajerskih mestih.

* **Proračun praške občine za l. 1903**. Rednih izdatkov je 10.700.878 K (+ 519.457 več nego l. 1902), prejemkov 6.316.673 K (+ 283.739), primanjkljaj 4.384.205 K (+ 235.718) se pokrije z raznimi nakladami. Izvenredni izdatki znašajo 1.606.088 K, dohodki 685.507 K, primanjkljaj torej 620.581 K, ki se vzame iz rezervnega fonda. Investicijski proračun znaša 1.925.822 K, ki ga plača državna subvencija. Za češke ljudske in občanske šole je v proračunu 2.089.879 K, za nemške 280.543 K, za oskrbovalnice 169.878 K in vrtce 37.857 K. — Praha je povisala že zdaj učiteljem plače.

* **Čudeži iz zakonskega življenja**. V Stanlavi na Češkem se je poročil četrti 84 letni dudlar Jos. Hojda. Njegova izvoljenka je 77 let stara ter je že pokopala štiri može. — V Schrambergu se je rodil otrok, ki ima 50 let starega brata. Oče je 78 let star ter je že tretjič oženjen. — V Pardubicah živi mlada žena, ki je že 6 mesecev poročena, pa še ni zahtevala od svojega moža novega klobuka. Po poklicu je namreč modistinja.

* **Elektrika za lepoto**. Pariške specializirane, ki morajo skrbeti bogatemu ženstvu za lepoto, so splošno uvedle elektriko. Z elektriko zravnavajo gube in vraske na licu in vratu, napihujejo vpadla lica, izruvajo nevšečne dlake z obraza, pospešujejo rast las na glavi ter dajejo obrvim všečno obliko. Gube in vraske se odpravljajo na ta način da zdravica gladi dolgo časa prav rahlo zgubane dele obraza z električnim valjarjem. Dlakam se izruje z električno iglo koren, ne da bi zdravljena kaj čutila bolečine. Ako ima deklica proti nosu preveč zaraščene obrvi, daje to obrazu osorno podobo, zato si dajo nepotrebne obrvi izpuliti. Tako lepotično zdravljenje stane navadno pariško bogato damo do 2400 K na leto, toliko ali še več pa izda tudi za mazila in druga lepota.

* **Poroka med levi**. Neki lastnik zverinjaka v New-Yorku je hotel prirediti občinstvu nenavadno predstavo ter je razpisal 2500 dolarjev mlademu paru, ki bi se hotel poročiti med divjimi levi v zverinjaku. Oglasila sta se Nemka T. Berg in Holan-dec Horn. Po dolgem iskanju so našli tudi duhovnika, ki je šel za dobro plačo v zverinjaku poročat. Ženin se je precej nervozno stresal, ako je prišla katera zverina preblizu, nevesta pa se ni toliko bala levov, kakor da bi ji ženin zbežal. Končno sta bila zvezana ter sta zmagovito med ploskanjem občinstva zapustila kletko.

* **„Dajte mi kavo in moža!“** Na Laškem so zelo občutljivi zoper zimo. Za to si ljudje dajejo v posteljo prsten pisker s krompom, ki ga imenujejo ali »frate« (samostanski brat) ali »monaca« (nunna). Pisker s tlečim ogljem imenujejo »marito« (mož). Neki podjetni kavarnar pa je pred kratkim naznačil v časnikih, da dame pri njem dobé ne samo kavo in slaščice, temveč tudi pod noge »moža«, zaprti pisker s tlečim ogljem. Vsled tega je vse ženstvo hrulo v kavarno ter so si naročevale: »Cameriere, caffè con latte e mio marito« — natakari, belo kavo in »moža!« — »Natakari, hitro »moža«, potem časnike in možno kavo.« — »Za mene čokolado in »moža!« — »Dajte mi »moža«, preden pride moj mož!« — In natakari je odgovarjal: »Blagovolite, milostiva, malo počakati na »moža«, tamle ona gospa ga ima ravnotkar pod nogami.« — »Smem, prosim, gospodična, vzeti vam za nekaj trenutkov »moža«, ena dama ga že komaj čaka!« — Zgodilo pa se je že tudi, da sta se dve prijateljici takole nagovorili v kavarni: »Dobro jutro, moja draga. Danes si sama? Kje pa si pustila »moža?« — »Pod mizo je.« — »Ah, tega ne mislim, mislim tvojega moža!« — »Ali se zanj zanimaš?« — Ah nikakor ne! Toda vidim, da je tu mrzlo, ker se tresče, vzemi si mojega moža na krilo. Tako in zagrej se.«

Društva.

— **Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani** priredi dne 31. decembra t. l. svoj vsakoletni »Silvestrov večer« z jako bogatimi in zanimivimi sporedi ter plesom.

— **Sokolov Miklavžev večer** privabil je večerjakor vsako leto vse polno naše nadebudne mladine, ki je v varnem zavetju skrbnih starišev nestrno čakala prihoda sv. Miklavža. Po pozdravu podal se

je iz višave med mladino bogato založen z darili v družbi dobrovolnega sv. Antona in s številnim nebeškim spremstvom. Peklenska druhal pa je grozila, lovila grešnike v koš, vzbujajoč mnogo smehu in strahu. Ko je zginil Miklavž, hudobe se pa vrile v peklo, nadaljevala je meščanska godba, ki je cel večer dobro svirala in zato žela mnogo pohvale. Proti 10 uri se je začela praznična dvorana; mladina je šla sanjat o Miklavžu in lepih darilih, drugi pa smo ostali in sledili godbi. — Letošnji večer se vredno uvrsti, po vestnem aranžma brata O. Ter glava in mnogobrojnim udeležb tradicionalnim sokolovim Miklavževim večerom in dokazuje priljubljenost in simpatije, ki jih Sokol vživa. D.

— **Božičnica gasilnega društva**. Ljubljansko prostovoljno društvo priredi na sv. Stefana dan, t. j. dne 26. decembra t. l. v veliki dvorani »Mestnega doma« svojo običajno božičnico, pri kateri svira ljubljanska društvena godba. Čisti dohodek božičnice je namenjen društvenemu bolniškemu skladu. Dobrodelni soseski so naprošeni, naj darila, katera so namenili gasilnemu društvu, izroče v »Mestnem domu« ali pa pooblaščenim članom gasilnega društva. Namen božičnice in društva v obče je plemeniti in zategadelj gasilno društvo pri tej priliki najtoplejše priporočamo, tembolj, ker v kratkem prevzame še en plemenit posel — rešilno postajo.

— **Društva „Gospodinjstva šola“ občni zbor** je bil 30. novembra t. l. v društvenih prostorih na Rimske cesti št. 9. Po prisrčnem pozdravu predsednice gospe Ane Lahove je poročala tajnica gđ. šolska voditeljica Minka Maroutova približno takole: Društvo je od 15. septembra 1901 do 15. julija 1902 obdrževalo 5 do 8 tedenskih večernih tečajev, v katerih se je ubožnim dekletom dajal najpotrebnejši praktični pouk v kuhi, šivanju, likanju ter teoretični pouk o redu, o domačem gospodinstvu in o higijeni. — Na vsak tečaj je prišlo povprek 11—14 gojenk; v vseh tečajih je bilo 63 gojenk.

Blagajničarica, mestna otroška vrtnarica gđ. Zofija Grumova je izkazala za l. 1901/2. 1630 K dohodkov ter 1147 K 88 h. stroškov; torej znaša preostanek 482 kron 12 h. Pregledovalec računov g. Fr. Šturm je pregledoval račune in jih našel v vzornem redu.

Večerna šola je prav dobro vspevala. Učenke so prav vro napredovale pod spretnim vodstvom društvene predsednice gospe Ane Lahove in ob marljivosti učiteljic: gospe Julije Moosove, gđ. Alojzije Ravnikarjeve in gđ. Minke Moosove. Občni zbor je izrekel tem in pa tajnici Minki Maroutovi ter blagajničarici Zofiji Grumovi prisrčno zahvalo za njihovo vztrajno in požrtvovalno delovanje.

V odbor so bile izvoljene sledeče gospe in gospice: Eliz. Černetova, Mar. Grošeljova, Zof. Grumova, Marija Jerinova, Zora Krsnikova, Ana Lahova, Minka Maroutova, Julija Moosova, J. Premkova, Ana Prosenčeva, Adela Skaberne-tova, Jadviga Šubičeva, Franja dr. Tavčarjeva ter gg.: Jakob Dimnik, Alojzij Kečelj, Mat. Kunc in dr. Danilo Majaron. — Za pregledovalca računov sta bila izbrana gg. Fr. Gale in Fr. Šturm.

Ko se je votirala vis. deželnemu odboru vdana zahvala za velikodušni dar 600 K, se predsednica iskreno zahvaljuje zborovalcem, vsem društvenikom in društvenim dobrotnikom ob njihovem trdopolnem sodelovanju proseč, da bi tudi v prihodnje ohranili našemu društvu dose-danjo blagonaklonjenost.

Književnost.

— **Blasnikova pratika** za l. 1903. je ravnokar izšla. Cena 24 v. Pratika ima običajno vsebino in dve ilustraciji.

— **V krajevnem imeniku**, ki ga v založbi Alfreda Hölderja na Dunaju po vsakem ljudskem štetju izda c. k. statistična centralna komisija, bi morala biti poleg nemških imen navedena tudi slovenska, češka in druga deželnonavadna imenovanja. Toda statistična centralna komisija postopa pri tem jako »politično«. Celotna statistika se zlorablja v politične namene. Tako se na pr. v slovenskih pokrajinah celo na Kranjskem izpuščajo slovenska imenovanja, s tem se vzbuja in utrja mnenje, da so tisti kraji nemški, tako izključno nemški, da Slovenci zanje še imen nimajo. Nasprotno pa se za izključno slovenske kraje navajajo nemška imenovanja, katerih živa duša ne pozna in ki se nikdar ne rabijo, da navajajo se za izključno slovenske kraje celo laške skovanske, ki so uradno prepovedane. Tako niso navedena slovenska imenovanja za celo vrsto dvojezičnih krajev na Kočevskem, pač pa je na pr. za Čepovan navedena uradno prepovedana laška skovanka. Proti takemu švindlu odločno protestujemo in opozarjamo poklicane faktorje, naj o primernem času to postopanje primerno ozigovajo.

— **Mali vitezi — Pan Volodijevski**. Zgodovinski roman. Spisal H. Sienkiewicz. Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski. V založbi knjigotrž-

nice Ign. pl. Kleinmayra & Fed. Bamberg v Ljubljani je začel izhajati sloveči roman H. Sienkiewicza »Pan Volodijewski« (Mali vitezi). Sienkiewiczovo ime je danes znano vsemu svetu, a tudi mej Slovenci ima Sienkiewicz danes jako mnogo gorečih čestilcev. Ni čuda. Tolstoj in Sienkiewicz sta danes prva mej vsemi slovanskimi pisatelji. V romanu »Pan Volodijewski« obdeluje Sienkiewicz veleslavni zgodovinski snov in sicer tako dovršeno, da je ta roman preložen že na vse svetovne jezike. Slovenski prevod, čegar prvi snopič leži pred nami, izide v 25 sešitkih, obsežnih po 2 do 2½ pole. Posamezni sešitki se bodo izdajali na vsakih 14 dni. Sešitek velja 40 vin. Prevod je gladek in se lepo čita. Izdaja bo bogato ilustrovan.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 6. decembra. Ministrski svet ima danes popoldne sejo. V tej seji se razpravlja o odpovedi trgovinskih pogodb, ki se smatra kot popolnoma zagotovljena in o tem, kaj stori vlada, ako pojde poslanska zbornica 18. ali 19. na počitnice, ne da bi bila dovolila budgetni provizorij.

Dunaj 6. decembra. Gospodska zbornica ima danes sejo, v kateri pride mej drugimi zadevami na razpravo tudi zakon o terminski kupčiji.

Dunaj 6. decembra. Včeraj sta bila v avdienci pri cesarju ministrski predsednik Körber in minister Rezek. Körberjeva avdijenca je v zvezi z novimi pogajanji zastran nagodbe, ki se bodo vršila te dni. Pojde-li Körber v Budimpešto ali pa pride Széll na Dunaj, še ni odločeno. Rezkova avdijenca je trajala poldrugo uro in se je nanašala na češko-nemško spravo.

Dunaj 6. decembra. Tu sneži danes silno močno. Vsi vlaki imajo zamude.

Trst 6. decembra. Včeraj in danes je tu strahovita burja. Več ljudi je ponesrečilo. Burja je tri žene vrgla s tako silo ob zid, da so bile težko poškodovane. Jedna teh, neka babica, je umrla, druga je v smrtni nevarnosti.

Praga 6. decembra. Češko časopisje se bavi obširno z nemškimi pozicijami glede uredbe jezikovnega vprašanja na Češkem. Listi odklanjajo in merito nemške nasvete, izrekajo se pa za skupna posvetovanja v tej zadevi.

Reka 6. decembra. Burja je bila včeraj in danes grozna. Podrla je več dimnikov, poškodovala, streho gledališča in sploh povzročila mnogo škode. Vlaki imajo velike zamude. Nobena ladja ni mogla iz luke. Šele danes ob 11. dopoldne se je prvi parnik upal v Opatijo.

Most 6. decembra. V pravdi Wolf contra Schalk so danes zaključni govori. Raszodba se razglasi bržčas šele pozno zvečer.

Izjava.*

Dne 25. avgusta t. l. objavil sem v »Slov. Narod« »poslano«, v katerem očitam gospodu Josipu Hubad-u, c. kr. gimnazijskemu ravnatelju v Kranju, da je grdo lagal, ko je trdil, da imam jaz nezakonsko dete na Notranjskem. Vsled kazenske ovadbe, ki jo je vložil gospod ravnatelj Hubad proti meni, vršila se je preiskava, v kateri je gospod ravnatelj Hubad sam izjavil, da kaj takega ni govoril in je tudi gospod dr. Lampe to kot priča potrdil.

Vsled tega prekličem in obžalujem omenjeno poslano, ker iz previdim, da sem se pre naglil.

V Ljubljani, dne 5. decembra 1901.

Josip Žilih, l. r.
c. kr. profesor.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (3020)

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Narodno gospodarstvo.

Dunajska borza v preteklem tednu. Vzpričo bližnje odločitve v notranjopolitični situaciji vlada je pretekli teden na dunajski borzi skoraj popolna stagnacija in brezposelnost. Le v osamljenih slučajih bilo je po vpraševanju po posameznih papirjih živahnije, kar se je zlasti opazilo pri železnih papirjih, na katere je vplival predvsem bližnji sklep železarskega kartela in njega brezčasno razširjenje. — Transportne papirje zadela je pri mlačni tendenci ne baš izdatna kurzo izguba. — Naložbeni papirji so se vzdržali vsled obilnih povpraševanj s strani kapitalistov, ki so ravno zapali decemberski kupon zopet naložili, kar se je posebno opazovalo pri visoko obrestujočih se naložbenih papirjih. 4 1/2 % kom. obhgačije peštanske komercialne banke z 10 % premije poskočile so za cel odstotek. Napram prejšnjemu tednu kažejo izmed transportnih papirjev delnice Ferdinandove sev. železnice 30 K deln. drž. železnice 5 K deln. južne žel. a K 150 kurzne izgube. Bančni papirji so ostali skoraj neizpremenjeni. Izmed obrtnih papirjev so poskočile delnice praške železarske dr. za 15 K, alpske so vzdržale kurz prejšnjega tedna. Novci in devize ostale so neizpremenjene. Denar je postal za nekoliko ceneji.

Borzna poročila.

Ljubljanska

KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Uradni kurzi dunajske borze dne 6. decembra 1902.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2 % majeva renta	101 10	101 30
4 1/2 % srebrna renta	101 —	101 20
4 % avstr. krona renta	100 45	100 60
4 % zлата	120 60	120 80
4 % ogrska krona	97 90	98 10
4 % zлата	120 35	120 45
4 % posojilo dežele Kranjske	97 75	—
4 1/2 % posojilo mesta Spjete	99 75	100 75
4 1/2 % „ „ Zadra	100 —	101 —
4 1/2 % bosn.-herc. žel. posoj. 1902	99 50	100 50
4 % češka dež. banka k. o.	98 75	99 75
4 % „ „ ž. o.	98 80	99 50
4 1/2 % zast. pisma gal. d. hip. b.	100 15	100 60
4 1/2 % pešt. kom. k. o. z 10 % pr.	105 85	106 85
4 1/2 % zast. pisma Innerst. hr.	100 50	101 50
4 1/2 % „ „ ogr. centr. dež. hr.	100 50	101 25
4 1/2 % „ „ hip. banke	100 60	101 60
4 1/2 % obl. ogr. lokal. želez. d. dr.	99 50	100 50
4 1/2 % „ „ češke ind. banke	99 —	100 —
4 % prior. Trst-Poreč lok. želez.	98 —	99 —
4 % „ „ dolenskih železnic	99 50	100 50
3 % „ „ južne želez. kup. 1/2 1/2	289 60	291 60
4 1/2 % avstr. pos. za želez. p. o.	99 50	100 50

Srečke.

Srečke od leta 1854	182 —	186 —
„ „ 1860 1/2	183 25	185 25
„ „ 1864	247 —	251 —
„ tizske	156 75	158 75
„ zemljske kred. I. emisije	264 —	266 50
„ „ II.	263 —	265 —
„ ogrske hipotečne banke	253 50	255 50
„ srske a frs. 100 —	87 —	89 —
„ turške	111 75	112 75
Basilika srečke	18 85	19 85
Kreditne	434 —	438 50
Inomoške	88 —	89 50
Krakovske	76 —	78 —
Ljubljanske	75 —	78 50
Avstr. rud. križa	55 —	56 —
Ogr	26 50	27 50
Rudolfove	70 —	74 —
Salcburške	77 —	79 —
Dunajske kom.	429 —	433 —

Debnice.

Južne železnice	62 —	63 —
Državne železnice	674 50	675 50
Avstro-ogrsko bančne delnice	1554 —	1562 —
Avstr. kreditne banke	685 —	686 —
Ogrske	702 —	703 —
Zivnostenske	254 —	254 50
Premogokop v Mostu (Brüx)	704 —	703 —
Alpske montan	358 —	359 —
Praške želez. ind. dr.	1425 —	1435 —
Rima-Murányi	463 —	465 —
Trboveljske prem. družbe	385 —	388 —
Avstr. orožne tovr. družbe	296 —	298 —
Češke sladkorne družbe	146 —	147 —

Valute.

C. kr. cekin	11 30	11 36
20 franki	19 08	19 10
20 marke	23 42	23 50
Sovereigns	24 92	24 —
Marke	117 10	117 30
Laški bankovci	95 10	95 30
Rublji	252 75	253 75

Žitne cene v Budimpešti.

dne 9. decembra 1902.

Termin.	za 50 kg K	7 69
Pšenica za april	50	6 68
Rž „ april	50	5 77
Koruza „ maj	50	6 31
Oves „ april	50	6 31

Efektiv.

Cena se vzdržuje.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkote prebavljanja. Originalna škatlica 2 K. Po poštenu povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (12—17)

40.000 kron znaša glavni dobiček loterije „Dunajskega umetniško-obrtnega društva“. Opozorjamo svoje cenjene čitatelje, da se bo srečanje vršilo nepreklicno dne 15. januarja 1903.

Dobro domače zdravilo. Mej domačimi zdravili, katere se rabijo kot bolečino olajšujoče in odvrtačoče mazanje pri prehladu itd. zavzema v laboratoriju Richterjeve lekarnar v Pragi izdelujoče LINIMENT. CAPSICI COMP. prvo mesto. Cena je nizka: 80 h., K 140 in K 2. — steklenica in vsako steklenico je spoznati na znanem sidru.

Slavno znane čajevce vrste bratov K. in C. Popoff, c. kr. dvorni zalagatelj, ki so bile na več svetovnih razstavah odlikovane z najvišjimi priznanji, so čimdalje bolj priljubljene pri občinstvu. Naznanjamo p. n. odjemcem, da se ta čaj dobiva v vseh priznanih finejših trgovinah v izvirnih zavrtkih.

Kadar kdo zavzije kake težke prebavljive jedi, potem se ga lotijo razne mučne bolezni, katere je treba ob pravem času zdraviti, da se iz njih ne izcimijo prav hude bolezni. Da se take hude bolezni preprečijo, za to jako dobro rabi in koristi sredstvo, ki pospešuje prebavljanje in kot tako je zelo dobro po svojem vplivu znan „dr. Rose balzam za želodec“ iz lekarn B. Fragnerja v Pragi, kateri se lahko kupi tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat! b

Gospodu Juliju Schumann-u lekarnarju v Stockerau-u.

Ker sem poskusil Vašo sol za želodec ter jo spoznal kot posebno dobro sredstvo, da si ozdravim bolehen želodec, torej prosim vljudno, da mi dopošljete novih 10 škatlic po poštenu povzetju na naslov:

Jožef Senft, toplice Bartfeld (vila Karoly).
24. junija 8199.

Dobiva se pri **Izdelovalcu, Juliju Schumann-u, deželiskem stanovskem lekarnarju v Stockerau-u** in v vseh tu- in inozemskih lekarnah. Cena škatlice K 150, manj kot 2 škatlici se ne pošiljati. (2755—12)

Božičnica 1902!!! Znana eksportna tvrdka A. Hirschberg, Dunaj II. Rembrandtstrasse 19 razpošiljala bo tudi letos, kakor vsako leto tako priljubljene in sloveče ameriške patentovane srebrne garniture, obstoječe iz 42 komadov, in sicer nožev, vilic, žlic, zajemalk, svečnikov itd. za sramotno nizko ceno 660 glid. Vsi, ki hočejo svojem veselo presenečenje za malo denarja, se opozarjajo na to ugodno priliko ter opozarjamo tudi na današnjo objavo med inserati.

Posebno vrednost rogaških slatin „Tem-pel-vrelec“ in „Styria-vrelec“ kot dietetične in zdravilne vode izpričuje najbolje „primerjalni“ in grafični opis rogaških in karlovarskih vrelcev, ki ga brezplačno pošilja zdravilniško oskrbnitvo v Rogatcu-Slatini vsakomur, ki se za to zanima. Prosi se, sklicevati se na ta list.

Opozorjamo svoje cenjene čitatelje na inserat tovarne in razpošiljalne tvrdke na ure Ivana Konrada v Mostu (na Češkem) in priporočamo njegovo blago, čegar dobroti je bila brezdvomno priznana z mnogimi zlatimi in srebrnimi kolajnami na razstavah, kakor tudi s podelitvijo cesarskega orla. Tvrdka, ki je na glaslu tako v tu kakor v inozemstvu ter je krščanska in narodno-češka, pošilja samo pristne zlate in srebrne ure, ki so uradno puncirane in se pisмено jamči za čistost zlata in srebra, kakor tudi za to, da ura natanko gre. Bogato ilustrovani ceniki se pošiljajo na zahtevanje gratis in franco. (Glej inserat.)

Za bolne na želodcu! Kadar komu ne tekne jed, ali je želodec slab, ako se neredno prebavlja, pri glavobolu, če izvira od pokvarjenega želodca, pri želodčnem krču etc. etc. priporočamo že od desetletij znane in vsled svojega izpričanja in izkazanega vpliva posebno priljubljene Brady-jeve želodčne kapljice (marijacejske). Imamo v dokaz tega strokovnjaška odobravanja kakor tudi nebrojna priznanja pisma, v kojih se to sredstvo v toplih, da čisto nedopovedljivih izrazih zahvale, hvale in priporočila. Nizka cena 40 kr. za majhno in 70 kr. za veliko steklenico omogočuje vsakemu, da more to izkazano, izvrstno sredstvo v zalogi imeti ter se ga poslužiti, kadar nastane potreba.

Brady-jeve želodčne kapljice (marijacejske) je možno kupiti v lekarnah, vsak pa naj zahteva izrecno Brady-jeve želodčne kapljice (marijacejske) ter naj pazi na varstveno znamko in podpis, da se obvaruje ponarejenih izdelkov.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najbolje priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinejših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (520—41)

Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 36. Dr. pr. 1234

V ponedeljek, 8. decembra 1902.

Ljudska predstava ob znižanih cenah.

Začetek ob 3. uri popoldne.

Tretjič na slovenskem odru:

Gospod Jakob.

Ljudska igra s petjem v štirih dejanjih. Spisal Karol Morre. Poslovenil A. Verovšek. Štev. 37. Dr. pr. 1235.

Zvečer ob 7 1/2. uri.

Tretjič v sezoni:

Dalibor.

Velika opera v treh dejanjih. Besede Wenziga. Poslovenil J. Finžgar. Glasbo zložil Bedrich Smetana. Kapelnik Benišek. Režiser A. Aschenbrenner.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. poh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bo v petek, 12. decembra. Pripravljata se velika opera „Poslavci K. Kovaroviča in drama iz Neronovih časov „Quo vadis?“ H. Sienkiewicza.

Darila.

Upravištvu našega lista je poslali **Za družbo sv. Cirila in Metoda.** Gospod Hrast iz Brda pri Lukovici 6 kron 60 vin. kot „sv. Miklavža napredni prevojski dar.“

Umrli so v Ljubljani:

Dne 4. decembra: Vladimir Mittermajer, delavčev sin, 1 dan, Bleiweisova cesta št. 20, življenska slabost. — Anastazija Göth, usmiljena sestra, 70 let, Zaloška cesta št. 2. ostarelost. V deželni bolnici;

Dne 3. decembra: Ivan Vidrih, krojač, 38 let, vnetje sopolnih organov.

Meteorološko poročilo.

Vljudna nad morjem 866 m. Srednji dnevni tlak 736 0 mm.

Dec	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Temperat. v zraku v C.	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24 urah
5.	9. zvečer	733 9	— 26	sr. svzhod	sneg	16 mm
6.	7. zjutraj	733 3	— 59	sr. svzhod	oblačno	
	2. popol.	734 3	— 44	sr. svzhod	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura —28°, nor-male: —03°

Zahvala.

Za prisrčne izraze sočutja o bole zni in povodom smrti našega predragega soproga, oziroma očeta, starega očeta, strica, svaka in tasta, gospoda

Jerneja Vesel

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu, za gniljivo petje, za darovane vence izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa še čast. gg. uradnikom in osebju južne železnice svojo najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, 6 decembra 1902.

(3013)

Žalujoci ostali.

MATTONI GISSHÜBLER

alkalinska kislina

kateri je kot zdravilni vrelc že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrsten je za otroke, prebolele in mej nosečnosti. (30—8)

Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Več različnih

lahkih vozov in sanij

je po ceni na prodaj pri **J. Ban-u** na Dunajski cesti 31, v Ljubljani. (3022)

Važno za bolne na želodcu!

Kadar komu ne tekne jed, pri želodčnih nadlogah, pri slabosti, glavobolu vsled slabega prebavljanja, pri želodčni slabosti, pri nerednem prebavljanju itd. pomagajo takoj

Brady-jeve želodčne kapljice.

Na tisoče zahvalnih in priznanih pisem! Cena steklenice s podukom, kako jih rabiti, 80 vin., dvojne 1 K 40 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Svari se pred ponarejenimi izdelki, pristne marijacejske kapljice morajo imeti „varstveno znamko“ in podpis

Ženitna ponudba.

Čeden vdovec, srednje starosti, s 4000 K premoženja, veči noma v gotovini, želi si dobiti tovarišice, gospodično ali vdovo, ki bi tudi imela nekaj gotovine in veselje do trgovine ali gostilne.

Samo resne ponudbe s sliko, katera se vrne, naj se pošiljajo pod šifro „Srečna bodočnost“ na upravnništvo »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. (3016—1)

Popolna diskretnost se jamči.

Novost v Ljubljani!

Jako dobro znana, od l. 1870 obstoječa trgovina s perilom

Adolf Neurath nasl.

je v udobnost sl. občinstva in radi splošnega zahtevanja priredila v hotelu „pri Slonu“

razstavo

kolekcije perila za balo.

Velecenjeno občinstvo se vljudno vabi, da si blagovoli taisto ogledati. (2803—5)

Ravnokar se ponuja prilika, da si nabavite lepo in ceno perilo za božična in novoletna darila.

Samo še 14 dnij!

Poslovodja: Albert Engel.

Stanovanje

z jedno sobo se odda v novi Pogačnikovi hiši tik justične palače.

Več istotam.

(3017—1)

Prodajalna

prilovna za rokodelca ali pa tudi za stanovanje in ena soba je takoj za oddati na Tržaški cesti št. 47. (3021—1)

Učenec

se s 1. januarjem 1903 vsprejme v špecerijsko trgovino.

Več se poizve pri tvrdki **J. Perdan** v Ljubljani. (3015—1)

Trgovski pomočnik

izvrsten špecerist, rodom Lah, 18 let star, govori izvrstno slovensko in laško ter je že 6 in pol leta v eni službi in ostane še do 12. decembra t. l., išče stalne službe na deželi ali v mestu. Dobre informacije, na zahtevanje tudi malo kaviro. — Ponudbe na „J. D. P.“, poste restante, Razdrto, Notranjsko. (3007—1)

„Griffon“

je najboljši in najcenejši pristno-amerikanski (2846—5)

samobrilni aparat.

Udobno se drži v roki ter se z njim lahko sigurno in prijetno brije!!

This shows Frame with Handle complete, ready for packing.

Dobiva se po izvirnih tovarniških cenah pri Fr. Juvan-u, nožarju v Ljubljani.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XXII. (1902).

Izhaja po 4 1/2, pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Epilepsija. (2135-14)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih boleznih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prosto v **Schwaben-Apotheke, Frankfurt a./M.**

Izjava.

Podpisana naznanjam vsem gg. hišnim posetnikom, da moj bivši poslovodja **Ivan Kernc** ni več pooblaščen za mene še kak denar jemati ali delo prevzemati.

Z odličnim spoštovanjem

Elizabeta Poschvar.

(3003-1)

Veliko denarja! (12)

do 1000 K na mesec morejo si pošteno prislužiti osebe vsakega stanu (kot postranski zaslužek). Natančneje pod „Reell 118“ na Annoncen-Abteilung des MERKUR, Stuttgart, Schickstr. 6.

Gospodična

se priporoča cenjenim damam v hišo, da jim nameri nove toalete in jih preskusi, da si jih morejo dame izvršiti same.

Pisma naročila prosi na **A. Kališ,** Jurčičev trg št. 3. (3012-1)

Zaradi izpremembe tovarniških prostorov se prodaja

200 hl. „Gallus-“ in *
*** „Anthracen-“ črnila**

po **16 K** za hl. in **20.000 litrov** z elegantnimi steklenicami za liter po 36 vinarjev v tovarni kemičnih izdelkov

C. Čisari, Gorica.

Uzorci na zahtevanje.

(2996)

Krasno knjižnico

iz zapuščine pisatelja Ivana Vesela, bivšega dekana v Trnovem pri Ilir. Bistrici

proda

vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Knjižnica in zaznamek taiste nahaja se v odvetniški pisarni društvenega razsodnika in zastopnika g. **dr. Fr. Stora,** Križevniške ulice št. 2.

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt čreveljsko črnilo; za svetla obutala samo **Fernolendt** crème za napravo usnje.

Dobiva se povsodi.

G. kr. priv.

tovarna ustanov. l. 1832 na Dunaji.

Tovarniška zaloga: (1131-30) **Dunaj, l., Schulerstrasse št. 21.**

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

Trgovski pomočnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, izučen v trgovini mešanega blaga, želi stopiti v službo do 15. tega meseca.

Ponudbe pod: „S. L., poste restante Zalec“.

(2982-4)

(2837-10)

Božič 1902.

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlice;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čaše za podklado;
- 2 kom. električnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakršni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot

prekrasno

božično in novoletno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v

(211-44)

A. HIRSCHBERG-a

Ekspertni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji l., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Cistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvirček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. Št. Pavel pri Preboldu.

Kamile Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Zasebni plesni pouk

v velikem salonu hotela „Pri Maliču“.

Plesni tečaji za odrasle vsak torek in petek ob pol 8. uri zvečer.

Poučuje se „boston“ in različni moderni plesi.

Mladenci iz boljših hiš se iščejo za zaseben plesni klub.

Posebne ure se dajejo ob vsakem dnevnem času. Plesni pouk v zasebnih družbah in zasebnih hišah v vseh antičnih in modernih plesih po lahko in urno umljivi metodi. Docela nov program novih in modernih figuriranih plesov. — Zglasi in vpiše se vsak dan od 11. do 12. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne v hotelu „Pri Slonu“, sobna števil. 72.

Z velespoštovanjem

Giulio Morterra

plesni učitelj.

(3013-1)

Ces. kr. avstrijsko državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zeli ob jezera, Inomost Bregenc, Curih, Genova, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heh, Franzove vane, Karlove vane, Prago. Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomestu, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno Celovec, Beljak, (Monakovo-Trst direktni vozovi I in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vane, Karlove vane, Heh, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genova, Curih, Bregenc, Inomost, Zeli ob jezera, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubno, Selzthal, Beljaka, Celovec, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 6. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubno, Beljaka, Celovec, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novoga mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj iz Novoga mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novoga mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 35 m, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobra. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobra. (1)

!! Redka prilika !!

Čudovito po ceni!

400 komadov za 1 gl. 80 kr.

Mišno pozlačena, 36 ur natanko idoča anker-ura s sekundnim kazalcem, s 3letno garancijo, 1 eleg. double verižica za gospode, en pristen srebrni prstan, fino pozlačen s turkis kamnom za gospode ali dame; 1 par pristno srebrnih uhanov, oba c. kr. puncirana; 1 ff nastavek za smodke z jantarem; 1 ff žepni nožek; 1 prekrasni portmoné; 1 garnitura manjših in srednjih gumbov 3/4 zlati; 1 prelepo žepno toaletno zrcalce z etuiem; 1 lepo žepno pisalno orodje; 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 držalo za pisma, za vsakogar primerno; 36 komadov japonsko-kitajskih čudežnih orakelskih vedeževalcev, ki vzbujajo veliko veselost in poleg tega še 300 raznih predmetov, ki so za hišo potrebni. Vse skup z uro, ki je sama vredna tega denarja, stane **1 gl. 80 kr.** Odpošlja po poštne povzetju ali če se denar prej pošlje. (2992-1)

„Versandthaus“

Oh. Jungwirth

Krakov F/5.

Riziko je izključen. Za neugajajoče se vrne denar.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa **domače** zavarovalne družbe **prve** vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. (1095-31)

Gospodična

popolnoma zmožna v trgovini, starejših let, želi službo kot prodajalka. Prevzame tudi filijalo ali pa majhno gostilno na račun.

Pisma se prosi pod „M. M.“, poste restante, Ljubljana. (2946-2)

Išče se kurjač

za parni stroj, imeti mora tudi skušnjo strojevodje ter se tudi razumeti na elektrovodne zadeve.

Ponudbe na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. (3006-1)

Agenti za razpečevanje srečk agenti za zavarovanje kolporterji itd.

morejo na mesec 300 do 400 kron gotovo in stalno zaslužiti. Vpraša se pod „Sichere Existenz“ na anončno ekspedijco **J. Danneberg, Dunaj II., Praterstrasse 33.** (2995-1)

Razglas.

Z odlokom c. kr. deželne vlade v Ljubljani z dne 22. oktobra t. l. št. 19.140 se je dovolilo **preložiti okrajno bol. blagajno iz Litije v Zagorje ob Savi.** Načelnistvo naznanja strankam in upraviteljem bolnic, da uraduje okr. bol. blagajna od 1. decembra t. l. v Zagorju ob Savi.

Okrajna bolniška blagajna v Zagorju ob Savi dne 4. decembra 1902.

(3004) **Mihail Čobal,** načelnik.

Lepo posestvo

blizu postaje južne železnice, v večjem trgu, obstoječe iz **mlina** in **žage** na močni vodi, **hleva** in **zemljišča**, **proda se iz proste roke pod dobrimi pogoji.** (3000)

Naslov v upravnistvu »Slov. Nar.«.

Aptekarja Schneid-a

čaj proti kašlju

in **katarni prašek**

iz (2937-2)

St. Georgs-lekarne

na Dunaju, V/2, Wimmergasse 33

po zdravniškem predpisu napravljen, blagodejen za soplne organe, odpravlja zasliženje, blaži naporni kašelj, odstranjuje hripavost in šegatanje v grlu. — Prašek 50 kr., k temu pristojni čaj 50 kr., po pošti 20 kr. več za zavitek (brez poštne). Manj kot 2 zavitka se po pošti ne pošljata.

St. Georgs-lekarna Dunaj, V/2 Wimmergasse 33.

Pazite na varstveno znamko St. Georgs-lekarne.

Inserat izstrižite in ohranite.

Fotografski atelijé na sv. Petra cesti št. 27

L. Krema.

Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti. Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov

in navadne do najfinjše **žime.**
M. Pakič
Ljubljana.
Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica na par Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice števil. 4.
Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Klobuke

najnovejše fačone
priporoča po najnižji ceni

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolzejske ulice števil. 16

(v Trnovem) 50
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po cenl. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Učenca

z dobrimi šolskimi spričevali, slovenskega in nemškega jezika zmožnega vsprejme trgovina **J. Razboršek v Šmartnem pri Litiji.** (2994-1)

Knjigovodkinjo in štiri prodajalke

iz dobrih hiš išče za januar 1903 za damski salon

glavna zaloga „Angleškega skladišča oblek“, Mestni trg št. 5.

Take s praksco imajo prednost. Pismene ali ustne ponudbe na **Oroslava Bernatovića**, Ljubljana, Resljeva cesta št. 3. (2991-2)

Popravila šivalnih strojev

vseh sistemov točno, dobro in ceno.

Prodaja

najboljšega olja za šivalne stroje, igel, delov in pristojnih potrebščin, aparatov za razna šivalna dela,

Singer Co. delniška družba za šivalne stroje

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4 in v vseh filialkah. (2904-3)

(3011) Vr. VI. 941/1898-63.

Razsodba.

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja.

C. kr. dež. sodnija v Ljubljani je danes pod predsedstvom c. kr. d. s. s. Harfena v navzočnosti c. kr. nads. sv. Schneditza, c. kr. d. s. s. dr. Traunarja in c. kr. s. p. dr. Foersterja kot sodnikov, c. kr. drž. pravdnika nam pl. Luschana in c. kr. svet. prakt. Luschana kot zapisnikarja na predlog obsojenega Štefana Homana iz Suhe hiš. št. 30 za obnovev kazenskega postopanja, dognanega s pravomočno razsodbo od 16. oktobra 1898. Vr. VI. 941/98-27 po izvršenih novih poizvedbah v smislu §§ 353-3. in 358. k. p. r. dopustivši obnovo kazenskega postopanja preklicala razsodbo z dne 11. oktobra 1898. Vr. 841/27 in s privoljenjem obtožitelja izrekla po § 360 k. p. r. sodbo takole: tefan Homan, Pahovčev, 47 let star, oženjen, posestnik na Suhi hiš. št. 30

oprošča se

v smislu § 259-3. k. p. r. od obtožbe radi prestopka tatvine po §§ 171, 460 k. z. storjenega s tem, da je zavolj svojega dobička v gozdnih delih škotjeloške nadarbine in dr. Arkota ter Urbana Miklavčiča imenovanih „v Gabrovski grapi“ brez privoljenja teh lastnikov posekal in si prisvojil več smrek vrednih skupaj manj kot 25 glđ.

V Ljubljani, dne 23. julija 1902.

Tovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon št. 9

priporoča vsem zidarским mojstrom in stavbenikom svojo veliko zalogo

najmodernejših presanih ter barvanih prstenih

pečij

in najtrpežnejših štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in sicer rujavih, zelenih, modrih, sivih, belih, rumenih i. t. d., po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in pošt-
(32) nine prosto. (49)

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, 50 jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Obleka, koci stari, komisni čevlji s podplati

na debelo, tudi na 6 mesecev, se po jako niski ceni dobivajo pri (2877-8)

L. Pressburger & Sohn Dunaj, XX./I, tovarna Waltzen.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brdo v Gorici

g. krčmarjem in zasebnikom pravo pristno

Briško vino

z najboljšo postrežbo po prav zmernih cenah.

Vino se razpošilja v sodčkih od 56 litrov naprej ter na željo tudi uzorce.

Obenem priporoča (2998-1)

najboljše sadje.

Točna postrežba.

Sedež društva je: Gorica, ulica Barzellini 20.

Ženitna ponudba!

Trgovec, star 28 let, izobražen, lepe zunanosti, z dobro idočo trgovino v prijaznem kraju na deželi, želi se seznaniti in poročiti z gospodično, staro 22-25 let, marljivo in izobraženo v gospodinjstvu, katera bi imela veselje do trgovine. Imetja se ne zahteva.

Resne ponudbe s priloženo sliko, katere zamorejo tudi stariši ali bližnji sorodniki podati, prosi se poslati do 31. grudnia t. l. pod naslovom „Zvestoba in resnica“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Slike se vrnejo, molčečnost zjamčena. (2958-2)

Uniforma

za c. kr. sodnega uradnika, čisto nova, se cenó prodá.

Vpraša se pri **A. Jereb-u** (Žolarija) v Kranju. (2990-2)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodil. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (2073-15)

Ant. Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Kdor potuje v

Gorico

priporoča se mu nova

kavarna Central

na Travniku tik sv. Ignacija.

Lastnik Filip Pečenko, prejšnji hotelir v Pulju. Na razpolago je nad 100 časnikov; kava in likerji najboljši, postrežba jako točna, čistoba vzgledna, oprema po najnovejših zahtevah, cene kot v drugih kavarnah.

(2475-12)

Stalne službe

išče vpokojen orožniški postajevodja v starosti 35 let, samskega stanu, vešč slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi. Vprašanja pod šifro „J. S. poste restante v Postojni“.

(2978-2)

Zajčje kože

v vsaki množini kupi po najvišjih cenah tvrdka (2971-3)

J. S. Benedikt v Ljubljani.

Velika zaloga telovadnih čevljev

s kaučuk podplati za dijake.

Cena: od št. 34 do 37 K 1-80 za moške 43 46 2-30 kakor tudi velika izbira gumastih galoš iz najboljših ruskih, angleških in avstrijskih tovarn.

Za dečke in deklice od št. 29 do 34 K 2-30.

Za gospe in gospode **najnižje * cene.**

Prekupovalci dobijo primeren popust. Vsakovrstne komodne čevlje iz usnja in klobučevine.

Ivan Kordik (2365-22)

Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice 10-14.

Kogar nadleguje kašelj!

naj poskusi kašelj ublažujoče in vlecokusne

Kaiser-jeve

prsrne bonbone.

2740 notarsko overovljenih spričeval jamči za gotov uspeh pri kašlju, hripavosti, katarju in zasiljenju. Mestu teh ponujano naj se zavrne! Zavoj 20 in 40 vin.

Zalogo imajo: V orlovi lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leusfega v Ljubljani in pri Ubaidu pl. Trnkoczyju v Ljubljani. V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič. (2560-7)

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske pektehtnice, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin, vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štoci) lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

V „Narodni tiskarni“

je izšel

v proslavo

Fr. Prešernove

stoletnice

Prešernov

album.

Cena izvodu K 2-40, pošti 12 vin. več.

Naročila sprejema

L. Schwentner

29 knjigotržec

v Ljubljani

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 28

urar, trgovec z zlatnino in srebrnino in z vsemi optičnimi predmeti.

Nikelnasta remontoar ura od glđ. 1-90.

Srebrna cilindar remont. ura od glđ. 4-—.

Ceniki zastoj in franko.

* Konkurenčne cene!!!

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

šivalni stroji po najnižjih cenah. Bielekle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.

Pneumatik glđ. 4-50.

Brata Eberl

lata 1842.

Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica: Igriške ulice št. 8.

Pleskarska mojstria c. kr. drž. in c. kr. priv. južno železnico.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za drastove poče, karbolinaje itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu az vse v razno stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi

priporoča

HENRIK KENDA

v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, klobuka za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno.

Barvarija v Ptuj

popolnoma opremljena, se s hišo vred proda, oziroma na več let da v najem, ali se proda tudi samo stroje in drugo opremo po ceni, kar se more takoj prevzeti.

Vpraša se pri **Jožefu Kravagna** v Ptuj. (2976-2)

Najcenejše dobavitelje dobrih ur s 3letnim pisanim jamstvom.

HANNS KONRAD

eksportna hiša ur in zlatnine (Brux) št. 64 (Češko).
Lastne izdelovalnice za izgotavljanje ur in fino mehaniko.
Dobra nikelnasta remontoarka gld. 375.
Pristna srebrna remontoarka gld. 525.
Pristna srebrna verižica gld. 120.
Nikelnasti budilec gld. 175.
Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč priznanih pism. (2758-101)
Ilustrovani katalog zastoj in poštnine prosto.

3 hiše v Gradcu,
Lepo posestvo s staro, dobro vpeljano gostilno v Mokronogu,
Lepo hišo s trgovino in dve drugi hiši v Kamniku,
Hišo z zemljiščem in z gostilno v Dolenjem Logatcu,
Vilo v Kranju, (2653-3)
2 vili na Bledu, istotam tudi 2 hiši z restavracijo,
Hišo v Dovjem in več drugih hiš in posestev v Ljubljani in v okolici
ima na prodaj
c. kr. konc. pisarna za promet posestev in zemljišč
Jos. Perhauc v Ljubljani
Dunajska cesta št. 6.

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim putem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luskinje od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

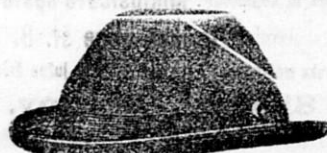
Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rdečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrtu z navodim vred gld. 1.50. (828-17)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOL-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo, nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.
Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši fačone
priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Vsaka gospodinja ki preskrbuje nakup potrebnih za domačijo, mora priznati, da se redko najde kak predmet na božičnem sejmu, ki bi bil toli izvrsten, toli koristen in za vsakogar primeren, kakor izpričano **Doering-ovo milo s sove** v elegantnih **božičnih kartonih**. V vsakem kartonu so po 3 komadi najboljsega mila na svetu, kartoni so elegantno opremljeni in radi svojega vpliva, ki ga ima to milo na kožo in polt, so jako dobrodošlo darilo. Opozorjamo vse, ki želijo kupiti kaj dobrega in koristnega, na ta pratični božični pridevek. Doeringovi kartoni z milom se dobivajo povsod brez zvišanja cen.

Življenska vzajemna zavarovalnica

v Gotha.

Stanje zavarovanj dne 1. junija 1902: 815 1/2 milijonov mark.

Bančni fondi 1. junija 1902: 271

Dividenda v letu 1902: 30 do 135% letne "normalne" premije, po načinu in starosti zavarovanja.

(405-12)

Zastopnik v Ljubljani: **Ed. Mahr.**

Čaj Čajová konvice

je mešana iz najboljših vrst kitajskega, indijskega in cejlonskega čaja v katerih deželah, kakor znano, se že dolgo let prideluje čaj. Doim pa se je dosedaj uporabljal edino le kitajski čaj, obstoji čaj „Marke Theekanne“ iz zmesi, ki združuje prednosti in lastnosti čaja vseh teh dežel ter tako nudi popolnejšo pijačo.

Splošno rečeno daje Kitajska še vedno čaj, ki je nedosežen, kar zadeva finost in blag okus; indijski čaj se nasprotno odlikujejo po močnem in izdatnem poparku (Aufguss), doim imajo cejlonski čaj sicer intenziven, toda jako aromatičen okus. Te tri lastnosti, združene z dolgoletno izkušnjo in strokovnim mešanjem, napravljajo čaj „MARKE THEEKANNE“ kot pijačo, ki združuje

„finost kitajskega čaja“ — „aromo cejlonskega (angl.) čaja“ — „izdatnost indijskega čaja“

in zato je smatrati kot najpopolnejšo marko.

Kdor želi čisto dobrega čaja, naj si preskrbi zavitek za poskušnjo pri:

Mihaelu Kastnerju, Kham & Murniku, Antonu Staculu.

(2805-4)

Modni salon Henrik Kenda

v Ljubljani. (2588-8)

Bogato ilustrovan cenik klobukov za dame in dekleta za jesensko in zimsko sezono razpošiljam brezplačno in poštne prosto.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne tevilke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izle v založbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI. broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.

„Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI., broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII. broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan à 2 gld. 80 kr.

Zbirka zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.

Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in rekl. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwenntner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

100 do 300 goldinarjev na mesec lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche Gasse 8, Budapest. (2940-2)

4 pari čevljev

2960 za K 2.80 (2)

se le zaradi nakupa večje kvantite za nizko ceno prodajo. 1 par modnih čevljev za gospode, 1 par za dame, 1 par za dekleta, 1 par za otroke, elegantnih in toplo opremljenih, najnovejše fačone, ki se jako lahko nosijo. Vsi 4 pari za K 2.80. Pri naročilu zadošča naznaniti dolgot. Pošilja se po poštenem povzetju. Zamenja dovoljena.

Export obutja **Eberson**
Dunaj, XX/I poštni predal.

Mejnarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umetniška razstava.

Senzačno, poučno in izobraževalno.
— Odlikovana na vseh svetovnih razstavah. —
Danes, v soboto, dne 6. decembra
zadnjič razstavljeno:
drugi veleznanimivi cyklus

SIAM.

Nihče naj ne zamudi ogledati si te veleinteresantne serije.
Od nedelje, dne 7. decembra do vstetega 13. decembra 1902.

Drugo zanimivo potovanje po BOSNI.

Sarajevo, Mostar, Travnik, Doboj, Maglaj itd. itd.

Novo, senzačno in amisantno so ameriksni

Mutoskopi.

5 novo došlih zabavnih slik.
Za 5 krat se plača 50 vin.
Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer. (3009)

GRAND PRIX PARIS 1900

CHOCOLAT SUCHARD

CACAO

LE GOUTER C'EST L'ADOPTER

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporočam svojo največjo zalogo vseh vrst žepnih ur zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salonskih ur, vse samo dobre do najfinije kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi.

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporočam svojo veliko zalogo vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja monogramov za zaznamovanje perila.

Zaloga grammophonov ki igrajo izrečno močno in natančno.

Sušenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporočam trgovina s sušenim, platnenim in manufakturnim blagom

HUGO IHL

xxx v Ljubljani xxx
v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.

Praktična božična darila

priporočata

Gričar & Mejač, Ljubljana

(2955-2)

Brezernove ulice 9

Od 1. decembra naprej znižane cene. Od prejšnjih sezon zaostali predmeti se prodajajo, dokler jih je še kaj v zalogi, za vsako ceno.

največja trgovina

z gotovljeno obleko

za gospode, gospe in otroke.

Žrebanje dne 31. decembra 1902.

Glavni dobiček:

Srečke ogrske državne loterije . . . à K 4 K 150.000

Žrebanje dne 2. januarja 1903.

Promese k kreditnim srečkam . . . à K 14 „ 300.000

„ k srečkam uravnave Donave à „ 10 „ 140.000

priporočata in se dobé pri

„Ljubljanski kreditni banki“ v Ljubljani.

(3019)

Izognite se nakupa
manjvrednega in vmes še ponarejenega ruma!

Esence so zdravju škodljive.

Battle Axe Jamaica The Nectar of Jamaica.

rum je znan kot

Vsaka izvirna steklenica se polni pod osebnim nadzorstvom tvrde:

A. A. Baker & Co., London E. C.

Ta marka je v vseh kulturnih državah na svetu postavno varovana.

V Ljubljani se dobiva pri Anton Staculn. (2555-22)

Priličen nakup.

Sledeči predmeti se prodajajo za čuda nizko ceno:

Jügerjeve srajce za gospode, dobra vrsta	samo 39 kr.
Jügerjeve srajce za gospode s kožušno podvlako, tople	„ 68 „
Flanelove turistovske srajce za gospode z ovratnikom	„ 85 „
Turistovske srajce za gospode, zelo tople s kožušno podvlako	„ 98 „
Ovratniki za gospode iz dobrega ifona, vsake vrste, samo 1/2, tucata	„ 75 „
Manjete za gospode, bele ali barvane, najnovejše fagone, 1/2, tucata	„ 75 „
Glave-rokavice za gospode v vseh barvah, par	„ 85 „
Srajce za dame iz močnega platna, compl. velike	„ 45 „
Srajce za dame z bogatim vezanjem ali s čipkami	„ 78 „
Suknje za dame iz Valerija-barhenta, pristno barvane, compl. velike	„ 85 „
Hlače za dame iz Valerija-barhenta, primerne k suknji	„ 75 „
Damski modrci, najnovejše fagone, dobro pristojne	„ 85 „
Glave-rokavice za dame v vseh barvah, dobra vrsta	„ 78 „
Damske rokavice iz dobre, tople berlinske volne	„ 39 „

Dalje se dobiva še po čuda nizkih cenah: Vse vrste Jügerjevega perila za gospode, dame in otroke, platno, blago za postelje, preproge, linoleum, zavese, kožuškovine, rute za ograti in vse potrebščine za domačijo.

Lastni oddelk za zlatarstvo in srebrnarstvo: čepne ure (iz zlata, srebra, jekla ali nikla) od 3 glt. naprej. Ure na nihalo od 9 glt. naprej, budilniki od 1-50 glt. naprej, prstani itd.

Dobiva se le, dokler zaloga zadošča v

(2923-3)

Versandt-Waarenhaus Adolf Natzler

Dunaj V/11, Schönbrunnerstrasse 131.

Naročila na deželo se izvršujejo po poštne povzetju.

Zelo znižane cene

od 4. do 24. decembra

v „Angleškem skladišču oblek“

Ljubljana, vogal sv. Petra in Resljeve ceste št. 3

Dobra zimska obleka za gospode	prej glt. 12.—	zdej 8.—	glt.
Športne in zimske suknje	„ 12.—	„ 8.—	„
Haveloki	„ 10.—	„ 6.—	„
Jopice s svileno podvlako in kožušnim obrobom	„ 10.—	„ 5.—	„
Double-paletoti	„ 10.—	„ 5.50	„
Finii vatrani ovratniki s ali brez kož. obroba	„ 20.—	„ 12.—	„
Croul- In Double-ovratniki	„ 10.—	„ 5.50	„

Kožuškovina in vsi drugi izdelki za 30% ceneji. — Naročila po meri se jako točno in fino izvršujejo na Dunaju.

Pošiljkatve na izbero brez poštne povzetja na vse strani.

Z veseloštopovanjem

(2985-3)

F. M. Netschek — Oroslav Bernatovič.

FERSAN-CACAO je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in jači živce, ter je jako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.

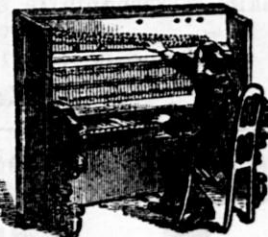
Glavna zaloga za Kranjsko:

(1156-30)

Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Dovoljujem si vljudno sporočiti, da je dospela velika izbora najfinejših

glasovirjev
(Stutzflügel)

in pianin iz Draždan (Saksonsko) in iz Dunaja, od najbolj renomiranih tvrdk, ter se isti po znano nizkih cenah prodajajo in tudi posojujejo. Razigrani glasovirji so vedno v zalogi. Tudi se priporočam za uglašanje glasovirjev in za popravila v mestu kakor tudi na deželi.

Z veseloštopovanjem

F. DRAGATIN

uglaševalec glasovirjev in zaprisožen cenilec c. kr. deželnega sodišča

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 42. (2398-10)

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posejilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razen nedelj in praznikov vsak dan od

8.—12. ure dopoldne.

(304-19)

Poštnega hranilnišnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS

v Ljubljani

50

Zaloga in pisarna:

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporočata po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Cudezna svetilka.

A. Agnola

Ljubljana

Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip itd. itd.

po najnižjih cenah.

Wunderlampe.

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani.

Lastnik M. Mardetschlager, lekarnar in komik

priporočata:

Pristno pripravljeno olje iz kiverth jeter, prijetnega okusa in dobro delujoče, 1 stekl. 1 K 1/2, stekl. 70 h. — Ohna zdravila malaga, po izprisanem in najboljšem predpisu avstr. farmakopoe, kri čistilno in krepilno sredstvo. — Očistilne kroglice, 1 zav. 80 h. — Pr. — 1 stekl. 1 K 1/2. — Dunajski solodni kapljice, 1 stekl. 20 h, 6 stekl. 1 K. — Esence proti kurjim obovom in ebli, dobro delujoče, po 80 in 40 h. — Van. ovesla, kroglice in zdravilne p. — peteblatne najbolj po ceni. — Odkajalec mnogim bolnikom, zdravnikom in babicam. — Izdelevanje sodevice, limonade, sokov itd. — Skladnice vseh medicin. specialitet in vseh novih in izpranih zdravil. — Vse odlašne stare tvrdke J. Svoboda ostanejo v veljavi.

Vegove ulice št. 12.

Glavni trg št. 6.

Za Miklavža

priporočata

pekarija in slaščičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 32.

najrazličnejša in najfinejša

nasladna peciva.

Naročila z dežele se sprejemajo in točno izvršujejo.

Modni kampan

Loško suknjo.

Ostanki

za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporočata

50

R. Miklauc

Ljubljana, Spitalske ulice št. 5.

Originalni Singer-jevi šivalni stroji za rodbinsko rabo

(2021-16)

in
za vsako stroko fabrikacije.

Brezplačen pouk v vseh tehnikah modernega umetnega vazenja. Elektromotori za gonitev šivalnih strojev.

Paris 1900
GRAND PRIX.

Singer Co., delniško društvo za šivalne stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

V prijazno pozornost!

Vsi stroji, katere ponujajo druge trgovine s šivalnimi stroji pod imenom „Singer“, so napravljeni po enem naših starejših sistemov, ki pa daleč zaostaja za našim novjšim strojem rodbinskih strojev, kar se tiče konstrukcije, zmožnosti in trpežnosti.

Samo še malo dni!

Srečkanje že dne 30. decembra 1902
ogrske državne dobrodelne loterije.

Glavni dobitok 150.000 kron.

Vsi dobitki znašajo 365.000 kron.

Srečke à 4 K se dobivajo: pri kr. ogrskem loterijskem dohodnijskem ravateljstvu v Budimpešti (IX. Csepelrakpart, carinska hiša), potem pri vseh poštah, davkarskih, carinskih, merosodnih in solnih uradih, na železničnih postajah, v tobačnih trafikah in menjalnicah, kakor tudi v vseh loterijah.

Budimpešta, dne 1. julija 1902.

(2659-6)

Kr. ogrsko loterijsko dohodarsko ravateljstvo.

Za Miklavža in Božič

se dobivajo jako priporočanja vredna

(2987-3)

darila

v najnovejši, najbogatejši izberi in po ceni

pri

Karolu Tillu

Ljubljana, Kongresni trg

trgovina s papirjem in akcidenčna tiskarna.

Naznanilo otvoritve.

Usojamo si cenjemu p. n. občinstvu naznaniti, da smo s 1. decembrom t. l. odprli

„Prvo ljubljansko parno pekarijo“.

Obenem se p. n. odjemalci, in kateri hočejo kot taki postati, najvljudneje vabijo, da si pekarijo ogledajo.

Z velespoštovanjem

(2977-3)

Prva ljubljanska parna pekarija

Ljubljana, Rimska cesta 16.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročila in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(105-49)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Čistilo usnja „Globin“

nadkriljuje vse, kar je bilo doslej enakega.

„Globin“ daje najlepši močni lesk, napravi usnje jako mehko in trpežno.

V zalogi imajo črno in barveno:

Viktor Schiffer, (J. Wutscherja nasl.), trgovec s špecerijskim blagom, Marjina trg;

Ivan Jabačič, trgovec s špecerijskim blagom, Emonska cesta;

Anton Stacul, trgovec s špecerijskim blagom, Šelenburgove ulice;

Peter Lassnik, trgovec s špecerijskim blagom, Wolfove ulice.

Razglas.

Dne 15. decembra t. l. ob 9. uri dopoldne vršila se bode v občinski pisarni na Vrhniki

ponudbena razprava radi oddaje zgradbe novega, dvonadstropnega deškega in dekleškega, 10 razredov obsegajočega šolskega poslopja na Vrhniki.

Oddajalo se bode zidarsko, tesarsko, kleparsko, mizarsko, ključarsko, pleskarsko, steklarsko, slikarsko delo in dobava železnine.

Načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki so razgrnjeni pri navedenem občinskem uradu v navadnih uradnih urah in so vsakemu na razpogled.

Zapečatene ponudbe, katere je obremeniti s 5%nim vadijem, določenim na podlagi proračunjenih skupnih zneskov in v katerih je navesti posamezne cene, in na njih podstavi določene skupne zneske, so vložiti do določenega termina, t. j. 15. decembra t. l. do 9. ure jutraj. — Določuje se, da se ponuja bodisi na posamezna dela, bodisi na vsa dela skupaj.

Na ponudbe, katere ne bodo vsem razpisanim pogodbam odgovarjale, ali na take, katere se bodo pogojno glasile, ali na prekasno vložene se ne bode oziralo.

Županstvo na Vrhniki

dne 24. novembra 1902.

(2907-5)

Župan: **Gabrijel Viktor Jelovšek.**

Ustanovljeno
1870.

Perilo

Ustanovljeno
1870.

za gospode, dame in otroke

(lastni izdelki)

(2670-6)

priporoča v nedosežni izberi renomirana

trgovina s perilom

Mestni trg 8.

C. J. Hamann

Mestni trg 8.

Zalagatelj perila več častniških zavodov.

Perilo po meri se izgotavlja v najkrajšem času. — Natančno delo in znano dober kraj.

Štefan Nagy

trgovina z železnino, Vodnikov trg 5

priporoča svojo bogato sortirano zalogo pečij, pečnih podstavkov, priprav za lopatke in klesce, pečnih zaslon (secesija), štedilnih pečij najnovejše vrste, samovarov, strgalnic za kruh in mandeljne, kakor tudi pristno ameriških strojev za sekanje mesa, kuhinjskih tehnic.

,Dall'-ilkalnikov, kaset in košev za denar. Škrinjice za orodje za izrezljevanje in izdoblavanje, kakor tudi aparatov za slikanje z ognjem.

Drsalice

vseh vrst se bodo prodajale radi velike zaloge po tovarniških cenah, kakor tudi stari modeli od 50 vin. naprej.

(2956-2)

Zaloga

vsakovrstnih gumijevih izdelkov

tehničnih kot kirurških, tako n. pr.:

cevi za pivo in vino, predpasniki iz gumija, namizna pogrinjala iz gumija, pristne ruske galoše ter sploh vse v to stroko spadajoče stvari.

Velika zaloga koles (bicikljev)

in vsakovrstnih jeklenih izdelkov.

Lastna delavnica za izdelovanje in popraviljanje koles. Zavod za ponikljanje in pobakrenje.

Slavnemu občinstvu se pri točni postrežbi in nizkih cenah vljudo priporoča z odličnim spoštovanjem

(2998-5)

Josip Kolar in drug

Ljubljana. — Mestni trg št. 9. — Ljubljana.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti ugodno je zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovaško-narodno upravo. (3002-1)
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah števil. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požar-
nim škodam po najnižjih cenah. Škode
cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši
sloves, koder posluje.

Vsak član ima po preteku petih let pravico
do dividende.

Uradno dovoljena (3008)
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod. — Potnična
tukaj. Natančneje v pisarni. Vestna
in kolikor možno hitra postrežba za-
gotovljena.

Odlikovan s kolajno na pariški
razstavi leta 1900.

Vse vrste 2409-3
tamburic
priporoča trdka
J. Stjepušin
v Sisku
na Hrvaškem.
liustr. ceniki
se pošiljajo
na zahtevo
franko.

Odlikovan s kolajno na buda-
peštanski razstavi leta 1896.

Največja zaloga
ženskih ročnih
del in pripa-
dajočega
materi-
jala.
Ljubljana
Kongresni trg
M. DRENİK
Kongresni trg
Ljubljana
Risarski
atelije in
predtiskarija!!
Različne veznine in
tamburna tehnika
se na perilo itd.
najhitreje
izvršu-
jejo.
Zunanjim
naročilom se
točno ustreza!!

Razpis
službe zdravnika

za sodnijski okraj **Kobaridski** s sedežem
v Kobaridu, letna plača 1600 kron, v pojas-
nilo za druge dohodke se lahko obrne na
tukajšnjega zdravnika g. Fr. Votočka, službo
bo nastopiti dne 1. febr. 1903, prošnje je
vložiti do 31. decembra t. l. na **župan-**
stvo v Kobaridu. (2950-3)

Udano podpisani vljudno na-
znanjam vsem dosedanjim odje-
malcem **vin** svojega pokojnega
očeta, da imam v svoji zalogi
slededeča (2747-5)

desertna in ***
***** namizna vina:**
Peneči prosek... K 2- steklenica
Refoško... 2'40
Namizno belo vino... -'80
" črno... -'90
Priporočaje se nadaljnim na-
ročilom bilježim udani
Ant. Nabergoj
naslednik pok. Iv. vit. Nabergoja
na Proseku pri Trstu.

ALI IŠČETE presenetljiva **DARILA?**
Zivio! Kupite si kaučukov tiskalni stroj, čigar lastnik postane samostojen tiskar. Male
tiskovine kakor: posetnice, naslovnice, vabilni listi, vsake vrste naznanila so v
malo trenotkih gotovi. V istini praktično darilo, ki napravlja veselje starim in mla-
dim. Cena tiskarne z vsi pritiskali: 1-30, 2-40, 3-50.
Jako elegantni agatovi pečati z mičnim
monogramom à gld. 1-30, 2-40, 3-50.
Napolnjeni peresnik s 14 karat. zlatim
peresom se enkrat napolni in se ž njim
lahko več tednov piše, à gld. 2-50.
Fini portmone s 4 predalčki in izločljivo štampiljo à gld. 2- (2476-9)
Samobarvilna kavčukova štampilja s 3 vrsticami kot fino ponikljan peresnik s svinčnikom in pečatnikom à 80 kr.
Naši mali pri tiskanju.
J. LEWINSON tovarne na Dunaju, I. Adlergasse 7 in v Odesi (Rusko)
(Telefon 12179) Kanatnaja 12.
Zastopniki se iščejo. Neugajajoče se sprejme nazaj. Ceniki zastoj.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni,
vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in od-
porne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in spričevala
raznih uradov in najsiovitestjih tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: (2609-7)
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Drskalke
kakor tudi vsakovrstne žepne, kuhinjske,
vrtnarske in namizne nože, fine britve,
samobrilnike, vsakovrstne škarje, stroje za
lase striči, gumijevi cevi za pretakanje vina,
različno vrtnarsko orodje in še veliko dru-
gih, v nožarsko stroko spadajočih predmetov priporoča slav. občinstvu po
zmernih cenah od l. 1839. obstoječa, s svetinjami in diplomami odliko-
vana trdka
Mestni trg št. 12. N. HOFFMANN Mestni trg št. 12.
Tu se vsprejemajo tudi vsa v nožarsko stroko spadajoča popravila in
vsakovrstno brušenje ter se vse jako dobro izvrši.
K obilnemu obisku se najvljudneje priporoča
z velespoštovanjem
Mari Kalan
imejteljica trdke.
(2912-3)

Božično darilo!
Zabava za velike in male.
GRAMOFONI od 15 do 125 gld.
Avtomati, v koje se vrže 10 vln., za gostilničarje
jako dobičkanosni.
Prodaja se tudi na obroke.
Zahtevajte moj veliki ilustrovani cenik.
Velika zaloga plošč.
Vse plošče se lahko zamenijo pri
Rudolfu Weber-ju
(2412-18) urarju
v Ljubljani, Stari trg števil. 16.
Poje, se smeje
in govori v
vseh jezikih.

Na tisoče zdravnikov v tu- in inozemstvu so preskusili ter priporočajo
Lovacrin - vodo za lase
pri gologlavosti, pri pomanjkljivi rasti brade, pri slabi rasti las pri damah,
pri izpadanju las in pri prhajih.
To naznanilo je za vsakogar, tako
za dame kakor za gospode, ki so
doslej brez uspeha uporabljali
druga neštevila sredstva za ra-
stitev las, jako važno. Zdržim se
seveda vsake razsode o drugih
sredstvih, ali to vam morem do-
ločno zagotoviti, da je „LOVA-
CRIN“ najuspešnejše sredstvo.
Ono se vedno izboljšuje po slavno-
znem receptu in mi vsak dan
prinese na stotine priznanj. V
malo dneh po prejem naznanila
začnejo lasje rasti in to se na-
daljuje, dokler se ne doseže
zdrava in polna rast močno za-
koreninjenih, naravnih las. Raz-
ven tega ne grede več z glave
lase, ki so zrastle vled uporabe
„LOVACRINA“. More bi vsako
stran tega časnika izpolniti z iz-
pričevaji, ki sem jih prejel tekom
zadnjih 6 mesecev.
„LOVACRIN“ učinkuje v
tako kratkem času, kakor si le
moremo želeli. Fini meh majhnih,
toda krepkih, razsodeh las so
najpoprej prikaže, ki se razvijajo
potem s tisto močjo kakor pri
mladem zdravem človeku.
„LOVACRIN“ uporabljajo
osebe vseh družinskih slojev,
obojege spola in vsake starosti. Veliko izmed slovitih oseb sodanega časa so ga uporabili z uspehom
„LOVACRIN“ preprečuje izpadanje las, odpravlja prhljaj, daje pred časom osivelim lasem zopet izvorno naravno
barvo, blaži srbenje ter pospešuje rast obrvi, trepalnic, brkov in brade, kakor tudi rast las na golih glavi.
Cena velike steklenice „LOVACRINA“, ki zadošča za več mesecev, 5 K, 3 steklenice 12 K, 6 steklenice 20 K. Pošilja
proti poštenu povzetju ali če se denar naprej pošlje, evropsko skladišče:
M. Feith, Dunaj VI. Mariahilferstrasse 45.
Zalogo v Ljubljani imajo:
Anton Kanc, drogerija; Edvard Mahr, židovske ulice;
lekarna pri zlatem jelenu. (2999)

Božična in novoletna darila!
Do vrhunca dognane,
vse zunanje tvrdke
prekašajoče cene!!!
Kupujte in naročajte le
pri domači trdki in pre-
pričani bodete, da bolje
in ceneje kupite in se
izognete prevaranju!!!
Priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnih osebno v Švici nakupljenih
ur kakor tudi zlatenine in srebrnine. Nad 20% **znižane cene**
kakor je razvidno iz mojega, na novoizdanega cenika. Na pr.: Stvar, ki je
preje stala 10 gld., stane danes le 8 gld., torej čudovito po ceni.
Priporočam dalje posebno stenske in salonske ure z novim jako krasnim
bitjem (Thurmschlag). Vsakovrstne budilke v secesionističnem okviru, zalogo
še nad 6000 vsakovrstnih, osebno v Švici nakupljenih žepnih ur različnih
sistemov. Pracection, veliko izbero zlatih in srebrnih moških verižic najmo-
dernejših facon, dolge damske ovratne verižice »Lergnon«, vsakovrstne lepe
garniture iz kina-srebra, dalje namizne oprave (Besteck) v etuijih, lepe palice
s srebrnim ročajem. — Zaloga šivalnih strojev najboljših izdelkov. Za vsako
blago jamčim ter se priporočam
FRANC ČUDEN
urar in trgovec z zlatenino in srebrnino, delničar prve švicarske družbe tovarn ur „Union“
v Genovi in Bielu, založnik c. kr. državne dolenske železnice
Ljubljana — Mestni trg — Ljubljana. (114-91)
Prosim zahtevajte novi veliki ilustrovani cenik! — Pošilja se zastoj in poštne prosto.

Za jetične. Na zdravniškem kongresu je konstatoval prof. pl. Leyden, da je samo v nemški državi okoli 1.200.000 ljudi stalno bolnih za jetiko, izmed katerih jih umrje na leto okoli 180.000 za to grozno bolezen. Jetično bolezen povzročajo tuberkulozni bacili, kakor se je spoznalo. Te bacile vdihava vsa sicer vsak človek, zakleniti jih ne moremo. Ako pa slučajno veliko ljudi, ki take bacile vdihavajo, ne oboli za jetiko, potem nam to dokazuje, da ima človeško telo spretnost, take vdihane tuberkulozne bacile storiti neškodljive. Ondi, kjer se sapnik razteguje v fine vejice — tako imenovane „bronchie“ — ki vodijo v pljuča, ležita dve žlezi, tako imenovani „bronchialni ali pljučni žlezi“; k čemu pa ti služiti, so učeni zdravniki precej dolgo tuhtali. Zdaj seveda vemo iz preiskavanj dr. Hoffmanna, da ti žlezi napravljajo čisto poseben sok, ki uničuje boleznice krali, predno morejo iste prijeti svoje razvijajoče opravilo v pljučih. Kjer pa oni žlezi vsled podedovane bolezni, slabosti ali drugega organskega motenja ne moreta dajati dovolj soka, in kjer so postala pljuča vsled prehlajenja ali prahu ali drugih vplivov občutljiva, tam se morejo vrivati se tuberkulozni bacili vseliti in prej ali pozneje izbruhniti jetika.

Pametna misel je torej našla, da se morata utrditi in ojačiti oni bronchialni žlezi, ako se namerava uničiti tuberkulozne bacile.

Tega se je oprijel dr. Hoffmann ter je sam iznašel iz one okrepujoče anovi pljučnih žlez zdravilo zoper pljučne bolezni (kronične katarhe in jetiko), katero je imenoval Glandulén.

Glandulén ni nič strupenega pa tudi nič kemčno izmišljenega, temveč se napravi iz svežih bronchialnih žlez popolnoma zdravih in pod živinozdravniškim nadzorstvom zaklanih kostrunov — narava sama ponuja nam zdravila zoper bolezni, treba jih je le poiskati. Bronchialne žleze se pri nizki toploti suše in moreta dajati dovolj soka, in kjer so postala pljuča vsled prehlajenja ali prahu ali drugih vplivov občutljiva, tam se morejo vrivati se tuberkulozni bacili vseliti in prej ali pozneje izbruhniti jetika.

Ako se rabi Glandulén po predpisu, potem povpešuje tek, razvedruje, moč in debelost se množi, izginja pa mrzlica, nočni pot in kašelj — hrakeljni izginejo in človek začne okrevati.

Veliko število zdravnikov in zasebnih oseb je potrdilo veličansko vrednost tega sredstva zoper jetiko. — Kjer niso že pruga sredstva pomagala, tam je pomagal Glandulén.

Glandulén se izgotavlja v kemični tovarni dr. Hoffmanna naslednikov v Meerane (Saksonsko) ter se dobiva v vseh lekarnah, kakor tudi v zalogi **H. Fragner-ja**, c. kr. dvornega zalagatelja, Praga 203/III, v steklenicah po 100 tablet à 5-50 K, 50 tablet à 3 K — Natančne brošure o zdravljenju ter poročila bolnikov pošilja na zahtevanje tovarna gratis in franko. I (2485-3)

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

— Dunaj, I., Giselastrasse št. 1 —

v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1900 kron 184.387.703 —
Letni dohodki na premijah in obrestih v letu 1900 33.357.497 —
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za nazaj-kupe itd. od obstajanja družbe (1848) 405.307.367 —
Med letom 1900 je društvo izpostavilo 5556 polic z glavnico 50.898.267 —
Za specialno varstvo avstrijskih zavarovancev je „The Gresham“ do dne 31. decembra 1900 založilo vrednostnih papirjev v znesku (936-9)

nom. kron 21.039.000 —

pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani pri Guido Zeschko
vila nasproti „Narodnemu domu“.

Najnovejše in najboljše v

klobukih
za gospode in dečke (2669-6)

izdelke prvih avstrijskih, nemških, italijanskih in angleških tovarn
priporočajo najboljše izbiri in po najnižjih cenah

C. J. SAMANN

Mestni trg št. 8.

Zaloga klobukov

c. kr. privilegovanih dvornih klob. tovarn

W. Ch. Pless, Dunaj, in J. Pichler, Gradec.

Klobuki se po lastni širjavi glave in po lastni napovedi oblike izdelujejo in se vzprejemajo stari klobuki za barvanje in modernizovanje.

Za Miklavža

priporoča

Rudolfa Kirbischa slaščičarna
Ljubljana, Kongresni trg

svojo bogato izbero v atrapah, figurah, bonbonih, košičkih s sadjem, pocukranem in glaziranem sadju v škatljicah, najfinjših bonbonih. Suhar, mandolato, medene potice, popernike, najfinjšo pecivo za čaj, patience-pecivo, bisquit za šampanjec, kakao, čokolado, čaj, rum, konjak, najfinjša desertna vina in likere, prepečenec, skladenec (Waffel), karlovarske oblate za pischingerske torte.

— Za praznike —

najfinjše potice, pinca, šartelj, vina iz c. kr. dvorne kleti (c. kr. dvorni grad na Dunaju).

— Vse jestvine sam izdelujem. —

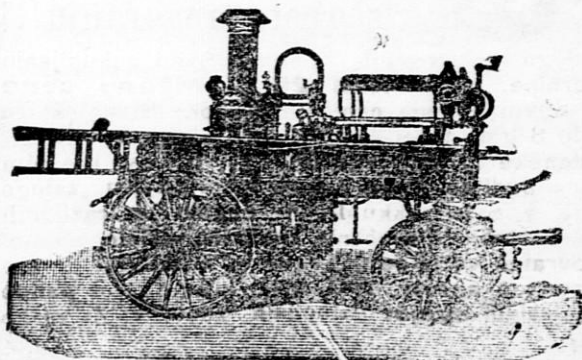
Naročila na zunan se izvršujejo točno. (2972-4)

Podružnica R. A. Smekal, Zagreb

priporoča od svoje najstarejše in najzmožnejše

tovarna za gasilno orodje

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; „univerzalno“, prikladno za male občine, ista se nosi ali vozi; parne brizgalnice, vodonoše, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice itd., cevi iz posebne tkanine najboljše vrste; dalje celade, pase, seklirice, lestve ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za acetylen-luč. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste — Gasilna društva, občine in poštene kmetovalci-gospodarji plačujejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila franko na vsak kolodvor. (279-23)

Cenike pošiljamo brezplačno in poštne prosto.

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

Dovoljujemo si najvljudneje na to opozoriti, da smo razun

Dürrkopp-Diana-koles,

ki so že 12 let na glasu, tudi samoprodajo kar najbolj znanih

Styria-koles

iz tovarn za Styria kolesa

— **lv. Puch & Comp.** —

za Kranjsko prevzeli.

Novi modeli za 1903 so v naših prodajalnih prostorih že zdaj na ogled; deli koles, reparature itd. se najhitreje in po jako nizki ceni oskrbujejo.

Z velespoštovanjem

(2980-2)

Ivan Jax & sin

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 17.

Kako si moremo zlasti letos napraviti vesele božične praznike?

To, za vsakogar važno vprašanje je rešeno, ako ne izmeče denarja za božična darila, temveč si ga prihrani vsled nakupa pri

(2979-2)

veliki

božični prodaji

ki se prične 1. decembra t. l.

v trgovini z manufakturnim blagom

„pri Amerikancu“

v Ljubljani

samo

Stari trg št. 1

(preje F. Detter).

Da to ni nikako navadno puhlo hvalisanje, razume vsak, ki ve, da se prodaja v konkurzu se nahajajoče blago za 30% pod prejšnjo kupno ceno, na pr.:

- 1 lepa odmerjena bombažasta flanelasta obleka 6 m že od — gld. 96 kr. naprej
- 1 dobra „ polvolnena „ „ 6 m že od 1 „ 20 „ „
- 1 dobra srajca za gospode iz šifona že od — „ 78 „ „
- 1 dober 4kratni ovratnik (eleganten) že od — „ 7 „ „

Prodajalo pa se bode tudi najfinjša domača in inozemsko modno blago, svilene šerpe in rute, in vse to blago je sveže, ker izvira isto iz zadnjih dveh sezon.

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posilne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate in po-
trebščine, kirurški obvezila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumu
in konjaka. — Zaloga svežih mineral-
nih vod in soli za kopel. 49

Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol,
soltter, encjan, kolmož, krmilno apno l. t. d.
Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Selenhurgove ulice št. 3

Alojzij Kracmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 6.

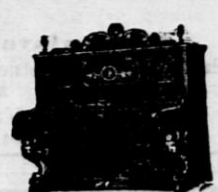
Največja zaloga glasbenega orodja.

Zastop dvorne trdnice bratov Stingl na Dunaju.

Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih:

„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično dru-
štvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popraviljanje.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana *
Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih
izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vzorin, krojaških potrebščin, ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.
Monogrami in risarje se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa-
keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Sprejaj ravná obliko,
ne tišči na želodec.

Priporoča v največji izbiri

Alojzij Persché

Ljubljana, Pred škofijo 21.

Lastni izdelek! Na debelo in drobno!

Največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine

Jožefa Pernetza

na Duaju XVII., Calvarienberggasse šte. 62.

Velikanska zaloga vseh vrst ur, zlatnine in srebrnine po
čuda nizkih cenah. Naročila na deželo se izvršujejo jako točno in vestno. Bogato
ilustrirani ceniki se pošiljajo na zahtevanje gratis in franko.

Velika božična prodaja. (2907—1)

Za neugajajoče se vrne denar. Urarji in prekupci dobé rabat.

Pfaff -ovi šivalni stroji
so najboljši.

To sliši sicer kupec o vsakem izdelku in od vsakega agenta,
ki navadno niti ne ve, kako se upelje nit v šivalni stroj, tem
manj, kako isti šiva, toda jaz sem se v dveh letih svojem
poslovanju v Pfaffovi tovarni za šivalne stroje, kakor tudi v
raznih tovarnah Nemčije in Avstrije uveril, da se ne dela z
nobenim drugim strojem tako natančno, kakor s Pfaffovim.

Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10letni rabi
še vedno brezšumno.
Pfaffovi šivalni stroji so nepresegljivi za domačo
rabo in za obrtne namene.
Pfaffovi šivalni stroji so posebno pripravljeni za
umetno vezenje ter se
poučuje brezplačno
Pfaffovi šivalni stroji se prodajajo z encinesečno
poskušnjo ter s pismenim
jamstvom za 10 let.

Nihče naj ne zamudi pred nakupom si ogledati Pfaffove šivalne stroje.

Zaloga Pfaffovih šivalnih strojev v Ljubljani, Sv. Jakoba trg
F. TSCHINKEL.

(170—22)

Popravljajo se vse vrste šivalnih strojev in koles najcenejše.

Ure na nihalo z godbo.

je zadnja novost v fabrikaciji ur. Te francoske miniaturne ure na nihalo
so 69 cm dolge, skrinjica popolnoma po narisu je iz naravnega orehovega
lesa, fino polirana, z umetniško izrezljanim nastavkom in igrajo vsako
uro najlepše koračnice in plese. Cena z zabojem in zavijem samo
8 gd. — Ista ura brez glasbenega stroja, toda z bilom, ki bije vsako
pol in celo uro, z zabojem in zavijem samo 6 gd. — Te ure na
nihalo ne gredo samo točno na minuto, za kar se jamči, temveč so
tudi vsled svoje v istini prekrasne opreme jako lepa in elegantna hišna
priprava. Budilnik z zvončkom in ponoči se lesketajočim kazalnikom
1.70 gd. Budilnik z godbo, ki mesto zvonjenja igra, 6 gd. — Niklasta
remont. ura 3 gd. — Pristna srebrna remont. ura z dvojnimi pokrovom,
5.50 gd. Pošilja se samo proti poštenu povzetju. Neugajajoče se
vzame nazaj, denar se povrne, zato nobeno riziko. Veliki ilustrirani
cenik ur, veržic in prstanov itd. gratis in franko. (2817—7)

Kristjanska trdnica, ustanovljena leta 1860.

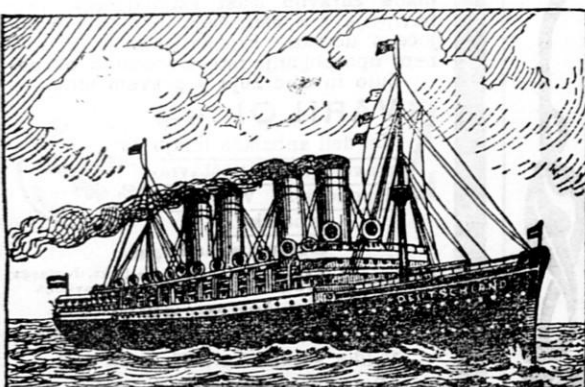
JOSIP SPIERING

Dunaj, I., Postgasse št. 2/G.

Največja in najstarejša parobrodna družba na svetu
poseduje 279 parnikov.

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki vozijo samo
potnike in cesarsko pošto

iz **Hamburga v Novi-York** so

»Deutschland«	212 m dolg
»Auguste Victoria«	168 »
»Moltke«	160 »
»Pennsylvania«	171 »
»Graf Waldersee«	170 »
»Polaria«	140 »
»Batavia«	152 »
»Bulgaria«	152 »
»Fürst Bismarck«	200 »
»Columbia«	140 »
»Blücher«	160 »
»Pretoria«	170 »
»Patricia«	171 »
»Phoenixia«	140 »
»Belgravia«	152 »
»Armenia«	170 »

Hamburg-Nowi-York le 6 dni.

Vozne karte po predpisanih najnižjih cenah prodaja ter daje pojasnila točno in
brezplačno

oblastveno potrjena agentura (2758—5)

Hamburg-Amerika Linie

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31

takoj na desno od južnega kolodvora, ob progi električne železnice.

St. 41520.

Razglas.

(2970—3)

Občinski svet ljubljanski je sklenil v svoji izredni javni seji dne 25. t. m. izreči
se, da je glede na živahni promet, ki se je — odkar je novo justično poslopje izro-
čeno svojemu namenu — razvil po Miklošičevi cesti in po frančiškanskih ulicah na javno
korist, da se ta cesta in te ulice ob zemljišču dr. Vinka Gregoriča že sedaj razširite
na projektovano širino.

To se z ozirom na določbe §. 8 stavb. reda za deželno stolno mesto Ljubljano
daje javno na znanje.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 27. novembra 1902.

Primerno božično darilo!

Srečkanje nepreklicno
15. januarja 1903

Glavni dobitnik
kron 40.000 kron

Srečke umetniško-obrtnega društva J.C.MAYER
(2927—5) à 1 krono v Ljubljani.

Gld. 5.—

frak s svileno podvlako.
Obleke za gospode in dečke, haveloki,
menčikovi, klobuki, perilo, kravate
itd. itd. po čuda nizkih cenah.

Moderne damske jopice, ovratniki, predpasniki, boa, mufi
se dobivajo v

„Burskem skladišču oblek“
Ljubljana, Kolodvorske ulice 41.

(2984—3)

Z velespoštovanjem

J. Druml.

Stanje hranilnih vlog:

16 milijonov kron.

Rezervni zaklad:

nad 370.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne
in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega
pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih plačati plačuje
hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega
zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim
premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je
varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vla-
gajo v to hranilnico tudi sodišča denar malolet-
nih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{1}{2}$ % na leto. Z obrestmi vred pa plača
vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo
ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača
v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi
vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6%, izpo-
sojenega kapitala. (13—28)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in
sicer po 4 $\frac{1}{2}$ % do 5%.

Polnovplačani akcijski kapital
K 1.000.000.—

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

LJUBLJANSKA
KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izžrepane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

(2975-4)

Borsna naročila

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija).

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja.

Promet s čeki in nakaznicami.

Pozor!

Mraz je že in sneg blišči,
Se dela gladek led.
Doma čepeti nočemo mi,
Dršali homo spet.

Gospodje in gospice,
Vi cenjeni ljudje!
Kje dobre in pa lične
Dršalice se dobje?

Na trgu, glej, na glavnem
številka je deset,
V ljubljanskem mestu slavnem
Dršalice so za led.

Golob jih tam prodaja,
Železno perje ima,
Po nizki ceni daje,
Na izbiro Vam jih da!

Valentin.

(2895-3)

Istrsko brinje

suhe bosniške slive in fige

za žganje kuhati kakor tudi

naravni brinovec in slivovec

se dobi po ugodni ceni pri:

Anton de Gleria, trgovcu
v Dol. Logatcu. (2942-2)

art. znanka: Sidro.

LINIMENT CAPS. COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h. K 1'40 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnih z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek. (2411-10)

Richterjeva lekarna
pri zlatem levu
v Pragi, I., Eliščina cesta 5.

Prešernove * * * poezije

v novi popolni izdaji s življenjepisom, literarno-zgodovinskimi črticami in estetično oceno. — Uredil A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče usnje z zlato obrobo) 3. H. po pošti 3 H 20 h.

Založništvo **L. Schwentner** v Ljubljani.

(1832-54)

Vinska klet
„Mestni dom“
obširno povečana.

Jamčeno pristno:

Za pristnost
se na zahtevo pismeno
jamči.

slivovko,

tropinovec,

brinovec in

jamaika rum

priporočata po nizkih cenah
Schmidt & Jurjovec
špec. rijaka trgovina
Ljubljana, Turjaški trg.

Kot
dobrota
za vsako družino se
izkazuje uporaba =

Kathreiner-Kneippove
sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj
se ne pomišlja dalje uvesti to
zdravo pijačo.

Najbolj priporočna primes in naj-
boljše nadomestilo za znatokavo.

Kathreiner-Kneippova sladna kava
se dobiva pristna samo v izviri-
nih zavojčkih z varstveno znamko
„župnik Kneipp“ in imenom =
Kathreiner.

Anton Schuster

Špitalske ulice št. 7 Ljubljana Špitalske ulice št. 7

priporoča za

božična darila

svoje veliko lepo zalogo

konfekcij za dame in deklice, bluz, mod-
nega blaga za dame in gospode, bar-
hanta, perila, ovratnikov, manšet, kravat,
modercev, preprog, zastorov, šerp in
žepnih robcev. (3005-1)

Velika izbira tapestrije, peluche in
linoleum-preprog v vseh velikostih.

Zelo znižane cene!

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne

B. FRAGNER-JAV v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano do-
mače zdravilo slast vzbujajočega, pre-
bavljanje pospešujočega in mlo odva-
jočega učinka. Prebavljanje se pri red-
nem uporabljanju istega sredstva okre-
njuje in obdržuje v pravem teku.

VARILO!

Vsi deli anabaze imajo
zraven stoječo postavno
deponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga:

lekarna B. Fragnerja v Pragi,

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogor Nerudove ulice.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika
steklenica in za K 150 mala steklenica
na vse postaje avstro-ogerske monarhije
poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih:
G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-
schläger, J. Mayr. (14-20)

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.